

VOL. VII.

Kaina 2c.

Chicago, Ill., Subata, Sausio (Jan.) 24 d., 1920

Price 2c

No. 20

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 23, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Europa ant krašto bankruto

Latviai paėmė Režicą

Holandija atsisako išduoti kaizerį

Talkininkai nebegali išmokėti savo skolų

EUROPA NEGALI UZMOKĖTI AMERIKAI SKOLOS.

Amerikos bankierius tikisi, kad Europos šalys panaikins savo užsienio skolas, kurių jos nebegali išmokėti.

WASHINGTON, s. 23.—Nuomone Mark O. Prentiss, direktorių pirmininko Bankers Foreign Credit Clearing House, skolinga Suv. Valstijoms \$18,000,000,000 Europa yra nusibankrutėjusi ir galbūt niekad neužsimokės savo skolos.

Prentiss, kuris dalyvauja Washington konferencijoje apie užsienio biržų situaciją, pasakė šiandien, kad jis tikisi talkininkų atmetimo savo milžiniškų skolų, kaip "vienatinę išeitį."

"Pasaulis sėdi ant vulkano, kuris gali pradėti išsiveržimą bile valandą ir pasekmėje finansinė budavonė pasaulio, kaip mes ją prapatę suprant, bus sunaikinta," sakė Prentiss.

Patirta, kad atstovų buto biudžeto komitetas, po pilnam apsvaistymui klausimo užmokėjimo nuosimčių ant Amerikos paskolintų talkininkams \$10,000,000,000, užgėrė įdoto sekretoriaus tarybas apie pavertimą tų nuosimčių į ilgo laiko obligacijas. Komitetas įsitikino, kad talkininkai negali užmokėti \$500,000,000 nuosimčių į metus ir nusprendė, kad pridėjimas nuosimčių prie paskolos yra "vienatinė išeitis."

Pinigai nyksta.

Prentiss sako, kad pinigai biržoje nuolat puola ir puls, kol jie pasidarys veik beverčiais internacionaliame maine. Ir tas gali atsitikti už kelių savaičių. Jis sako:

"Europos šalys bando rasti kokius nors budus prižado užmokėti, kurie prima pobūdį priėmimo (receiverio) certifikatų. Tik keli žmonės tikisi, kad nors dalis internacionalės skolos bus atmokėta."

Prentiss apskaito, kad Vokietija yra verta \$50,000,000,000, bet ji yra skolinga \$55,000,000,000.

Anglijos padėtis, pasak Prentiss irgi yra labai bloga, nes jos įnašas labai nupuolė ir veik pranyko.

"Sąlygos Francijoj yra dar blogesnės, kadangi Francija nebandė užmokėti dalį savo karės skolos taksais. Ji tikėjosi užmokėti skolas iš didelių karės kontribucijų nuo Vokietijos, kurios dabar išgaravo, ir per atgavimą paskolų Rusijai, kuri dabar niekas nedrįsta skaityti turtu."

"Padėtis Italijoje yra apgailėtina. Nuosimčiai už skolas yra didesni, negu įplaukos prieš karę. Ji neteko didelių įplaukų nuo turistų, ji neteko pigių darbininkų ir yra priversta mokėti milžiniškas kainas už žaliąją medagą. Ji pirmiau importuodavo 11,000,000 tonų anglies po \$5 už toną, bet dabar turi mokėti po \$30 už toną."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 24, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

LATVIAI PAĖMĖ REŽICĄ.

Kolčako kareiviai dedasi prie sukilelių. Krymas atskirtas. Denikinas laikosi.

LONDONAS, s. 23.—Pasak čia Latvijos presos biuro paskelbimo, Latvijos spēkos paėmė Režicą, geležinkelio centrą apie 60 mylių į šiaurę nuo Dinaburko-Dvinsko.

Ramus sukilimas Komčatkoje.

STOCKHOLM, s. 23.—Pasak gautų iš Helsingforsio žinių, smarkus mušis siaučia Irkutsko tarp Kolčako kareivių ir sukilelių.

Niekurie kazokų pulkai, kurie pirmiau rėmė Kolčaką, dabar prisidėjo prie sukilelių.

Rami revoliucija ištiko Komčatkos pusiausalyje, kur kareiviai kartu su gyventojais areštavo oficerius ir civilius valdininkus.

Krymas atskirtas.

LONDONAS, s. 23.—Pasak Maskvos karės ofiso pranešimo, Rusijos sovietų spēkos veik atkrito Krymo pusiausalyje nuo Rusijos. Pranešimas sako:

"Musų besiveržiantis kareiviai kariauja apie 6 myl. į šiaurę nuo Perekop ir atmušė prieš kontr-atakas apie 9 m. į vakarus nuo Geničeisk. Stepių apy gardoj, toliau į rytus, mes sumušėm trečią Kubanians diviziją, suimdami divizijos štabą." Kita Maskvos žinia sako, kad anti-bolševikų spēkos skubiai evakuoja Elizavetgrad, šiaurinė dalyje Chersoniaus gub. ir skubiai traukiasi prie Juodųjų jūrų pakraščio.

Denikinas laikosi.

Karės ofisas paskelbė, kad centre ir karijame fronte gen. Denikino Kaukazo armijos, bolševikai tapo atstumti iš Salupės linijos palei Carycino-Ekaterinodaro geležinkelį.

Toliau į vakarus bolševikai darė pakartotinus bandimus perelti Dono upę, bet pasisekė įsteigti tik dvi mažas pozicijas už upės.

Į vakarus nuo Rostov bolševikų bandymai pereiti upę tapo atmušti su dideliais nuostoliais. Raudonoji kavalerija neteko 12 kanuolių, 100 kulkasvaidžių ir daug belaisvių.

Buvęs Rusijos užsienio reikalų ministeris (prie caro) Sergej Sazonov atvyko į Varšavą, kad pasitarus apie karę su bolševikais. Paskui jis vyks pas Denikiną.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 24, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

HOLANDIJA ATSIKAIŠKŲ IŠDUOTI VOKIETIJOS KAIZERI.

HAAGA, s. 23.—Holandija atsisakė išpildyti talkininkų reikalavimą išduoti buvusį Vokietijos kaizerį Wilhelm.

Holandijos valdžios atsakymas į talkininkų reikalavimą

tapo pasiūstas vakar Holandijos ambasadoriui Paryžiuje.

Nesurišta talkos sutartimi, sako Holandija.

LONDONAS, s. 23.—Holandijos atsakymas išduoti talkininkams kaizerį, kiek čia patirta, užreiskia, kad ji negali būti surišta talkos sutartimi, kurioj ji nedalyvauja. Nota toliau sako, kad nė Holandijos konstitucija, nė tradicijos neleidžia išpildyti talkininkų reikalavimą.

Šalies garbė, sako atsakymas, neleidžia suviliojimo pasitikėjimo tų, kurie pavadė save Holandijai ir jos laisvoms įstai-goms.

Holandijos valdžios atsakymas nebus priimtas kaip pagutinas ir po jo seks ilgos eilės slaptų legalių argumentų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 24, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

DAVĖ DAR TRIS DIENAS JUGO-SLAVIJAI ATSAKYTI.

PARYŽIUS, s. 23.—Francijos ir Anglijos valdžios šiandien prailgino trintis dienas lauk, kada Jugo-Slavijos valdžia turėtų duoti galutiną atsakymą ar ji priima vyriausios tarybos išrėšimą Adriatiko klausimo. Laikas prailgintas prašant Jugo-Slavijai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 24, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

DAUG ŽYDŲ ŽUVO PLAUKIANT I PALESTINĄ.

Žydai plaukia sužuvusiose valtėse ir žūsta šimtais.

NEW YORK, s. 23.—Pasak Amerikos zionistų gautos žinios nuo Isaac Rosov, prezidento Rusijos Zionistų organizacijos, daug žydų prigėrė Juodosios Viduržemio jurose, bandant nuplaukti žvejų valtėse į Palestiną.

Šimtais pasisekė pasiekti Palestinos sužuvusiose valtėse, bet jie išlipo ten vos gyvi.

"Tukstančiai perėjo pėsti Rusiją, kentdami baisiausią vargą ir dabar yra Konstantinopolį ar Odessoje, kur zionistų organizacijos rupinasi juos perkabinti nuo važiavimo į Palestiną, kol emigracija nebus atidaryta oficialiai pasirašant talkos sutarties su Turkija, kas duos Anglijai mandatą ant Palestinos."

ITALIJOS STREIKAS GAL BUS SULAUZYTAS.

Tarp streiklaužių dirba ir princas.

RYMAS, s. 23.—Neapolio geležinkelio darbininkai sugrįžo prie darbo ir rustumas streiko įstėjus sulaužyti streiką pagelba ginklu.

Ryme apie 1,000 žmonių pasisiūlė streiklaužiais. Tarp pasisiūlusių yra buvęs Rymo mayoras princas Colonna ir trys jo sunai. Jie sutiko dirbti šoferiais po globa anti-bolševikiškos lygos.

CHATANOOGA, Tenn.

Čia vietos ligonbuty pasimirė prof. Richard L. Garner, praleidęs ilgą laiką tyrinėjime beždžionių kalbos. Tuo tikslu jis keletą sykių buvo nuvykęs Afrikon ir praleido ilgą laiką jos raistuose. Jis manė dar įsteigt beždžionių koloniją Floridoje, ir ten tyrinėti, bet mirtis pertraukė visą jo darbą.

SKAITYKIT IR PLATINKIT NAUJIENAS

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 24, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Talkininkai prigaudinėjo Ameriką

TALKININKAI PRIGAUDINĖJO AMERIKĄ LAIKE KARĖS.

Vedė slapta tarybas su Austrija be Amerikos žinios.

PARYŽIUS, s. 23.—Kodel Amerikai nieko nepasakyta apie talkos tarybas pirmoje pusėje 1917 m., po to kaip Amerika paskelbė karę Vokietijai? Tą klausimą stato Amerikos diplomatai po pasirodžiusių laikraštyje "Opinion" Jean de Pierfou sensacinių atidengimų.

Talkininkai užslėpė tarybas nuo Suv. Valstijų, nors Amerikos įstojimas karėn ir labiausiai paskatino Austriją įstoti talkos.

Pierfou chronologiškai paduoda susirašinėjimus tarp Austrijos karaliaus Karolio ir Francijos su Anglija per tarpininkystę princą Sixte de Bourbon, Austrijos karalienės brolio.

Tos tarybos prasidėjo pradžioje kovo 1917 m., po Amerikos pertraukimui diplomatinį ryšių su Vokietija, kada buvo aišku, kad Amerika stos karėn. Jos tęsėsi iki gegužės 9 d., nors Amerika įstojė karėn balandžio 6 d.

Be Amerikos, taip pat nieko nežinojo apie Austrijos atskiros talkos pasiūlymą ir Italiją, kadangi Anglijos ir Francijos diplomatai bijojosi, kad Rymas nebus užgandžintas karaliaus Karolio siulomomis sąlygomis.

Atgaleiviskas įstatymas

KANSAS SUVARZO STREIKUS.

Įveda arbitracijos tarybas, kurioms visi turi pasiduoti.

TOPEKA, Kas., s. 23.—Kansas legislatura šiandien priėmė bilį, kuri įsteigia industrinį teismą.

Industrinis teismas susidės iš 3 narių, kuriuos paskirs gubernatorius ir kurie gaus po \$5,000 metinės algos. Jis turės plačias teises, kad apgintų butinas pramonės nuo streikų. Jis galės daryti tyrinėjimus darbo ir gyvenimo sąlygų ir spręsti apie darbininkų reikalavimus. Jo nuosprendžiai turės būti pildomi ir už jų peržengimą skiriama yra baudmės.

Tuo atimama darbininkams teisė streikuoti, nes tas teismas galės daryti nutarimus, kuriuos jis paskui vers darbininkus pildyti. Kadangi tą teismą skiria vien gubernatorius, tad jau savaimi suprantama kokie žmonės jame bus ir kokius nuosprendžius jie darys. Darbininkai tame "teisme" teisybės niekad neras.

UNIJOŠ PIRKS MAISTĄ.

ROCK ISLAND, Ill., s. 23.—Kelio Rock Island, Moline ir Davenport darbininkų unijos susitarė kooperatyviai pirkti maistą, kad nupigins pragyvenimo brangumą. Unijos paskirė komitetą, kuris viską supirkinės ir paskui išdalins reikalaujantiems nariams.

CARDIF.—4 metų vaikas nurijo susiplojusį balunėlį. Gerkilėje balunėlis gavo oro, išsipūtė ir vaikas užtroškė.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 24, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

TIK PUSIAU LUPŲ KALBA.

Anglija neskelbia kur ji gabens kareivius.

LONDONAS, s. 23.—Šiandien pirmo Lloyd George išleistas pranešimas sako, kad nėra tiesos žiniose, jog Anglijos karės ministeris Churchill ir generalis štabas pataria siųsti kareivius Kaukazan ar kiton dalin Rusijos.

Vienok spėjiojimai koks yra tikras karės ofiso tikslas išdime paliepmo ištraukti anglų kareivius iš plebiscito distriktų Vokietijoje, tebesitęsia ir laikraščiai reikalauja pilno paaiškinimo.

Iš karės ofiso tik tiek patirta, kad Anglija nemanosi siųsti kareivių Kaukazan ar kitur Rusijon ir kad ištraukimas nieko neturi bendro su tuo.

"Geistina, kad faktai būtų paduoti publikai ir kad užsibaigtų tie misteriški spėjiojimai. Publikai turi teisę gauti pilniausias žinias ir jų nebuvimas nepasitarnauja niekam kitam, kaip agitatoriams ir politikams, kurie ir patį nesizino ko jie nori."

Talkininkai nesiųs kariuomenės Kaukazan.

PARYŽIUS, s. 23.—Pasak užsienio reikalų ministerijos, paskelbimas, kad bus išsiųsta plati karinė ekspedicija Kaukaze yra klaidingas išvedimas iš fakto, kad Anglija pranešė apie savo negalėjimą parupinti reikiamų kareivių į plebiscito apygardas. Faktas gi yra tas, kad vyriausioji taryba griežtai atmetė pasiūlymą pasiųsti kad ir mažą pagalbą kareiviams Gruzijai ir Azerbaidžanui.

UZMUŠĖ TRIS ŽMONES.

CLOQUET, Minn., s. 23.—Finas ukininkas Randa vakar nušovė savo pačią, ir du vaikus, o paskui pats nusišovė.

Vysią iš mokyklų "raudonuosius".

Valstijos prokuroro agentai andais buvo areštavę tūlą mokytoją, ir prisikintę teisėjai apkaltino ją kaip "raudonąją". Dėl to vietos dilapijai ėmė šaukauti, kad Chicago mokyklose susisukę sau lizdą — "tie raudonieji". Mokyklų superintendentas Mortenson, tulo didlaupio paklaustas, vakar pareiškė, jogei priklausymas radikaloms organizacijoms mokytojų dar nedarą pavojingais žmonėmis. Vis dėlto, mokyklų taryba dëlėi to turėsianti pasitarti, ir jei ji jį matysianti, kad tokių "pavojingų mokytojų" esama — bus pasielgta kaip pridera. Vadinasi, jie bus išvyti. Turėsime naują ablavą.

Rasinė neapykanta.

Altgeld mokykloj, prie 71 ir Loomis gatvių, užvakar kilo riaušių. Riuašių priežastis — ne grė mergaitė — mokytoja. Buvo taip. Vyriausiai mokytoja susirgus influenza. Tada mokyklos principalas, J. W. Brooks, sergancios mokytojos padejėją paskyrė negrė mergaitę Effie Stewart. Neuzilgio mokiniai ėmė tyčiotis iš mokytojos, o pagalios sukėlė didelių riaušių. Triukšmądaryti vadai tapo suspenduoti. Bet jiems talkon atėjo jų tėvai. Girdi, ta blaurybė negrė turi būti išvysta.

Je, tokių dalykų dar dedasi mūsų "apšviestoj, kulturingoj" Chicagoj..

85 komunistai apkaltinti

Daug lietuvių irgi apkaltinta

85 KOMUNISTŲ VADOVAI APKALTINTI.

Apkaltinti Rose Stokes, Ferguson, Ruthenberg, Fraina ir k. Taip jau daug lietuvių komunistų apkaltinta.

CHICAGO.—Vakar teisėjo Crowe grand jury, tyrinėjantis radikalų veikimą, išnešė apkaltinimą prieš 85 Komunistų partijos viršininkus. Jie visi yra kaltinami sukalbyje nuversti ar skelbime nuvertimo šios šalies valdžios per prievartą. Kaltinama juos, kaip ir Komunistų Darbo partijos viršininkus, pasiremiant naujais Illinois valstijos maisto įstatymais.

Tarp apkaltintųjų yra žymiausi vadovai Komunistų partijos. Jais yra:

Rose Pastor Stokes, New York, narė pildomojo komiteto. Nikolai I. Hourwich, New York, redaktorius rusų dienraščio Novi Mir.

Isaac E. Ferguson, Chicago, žymiausias darbuotojas ir advokatas Komunistų partijos.

Charles E. Ruthenberg, Cleveland, O. Jis kartu su Fergusonu taip jau yra apkaltinti New Yorke.

Louis E. C. Fraina, komunistų laikraščio redaktorius. Dabar esąs Meksikoje.

Dr. S. A. Kopnagel, iš Chicago; komunistų kalbėtojas.

V. J. Andriulis apkaltintas.

Be daugelio mažiau žmonių Komunistų vadovų ir mažesnių viršininkų yra apkaltinti ir daug lietuvių. Kiek galima atspėti iš sąrašo, sekami lietuviai yra apkaltinti:

Ksavera-Balrunytė-Karosiene iš Philadelphia, delegatė į Komunistų partijos konvenciją.

Charles Dirba iš Minneapolis. Paul Petras iš New York. (Pastarieji du gal ir ne lietuviai).

V. J. Andriulis-Andrulevičius, iš Chicago, Lietuvių Komunistų Sąjungos vertėjas-sekretorius.

Beto apkaltinti sekami Chicago lietuvių komunistų kuopų sekretoriai ar šiaip nariai:

L. Andruzevičius, U. Baltuškis, B. Fabrica, J. Jurgaitis, T. Kavaliauskas, E. Balčiūnas, J. Ručelis, Joseph Varna, I. Kirsutakas, P. Risga.

Iš visų apkaltintųjų reikalaujama užsistatyti po \$5,000 kaucijos. Gyvenantys kituose miestuose, bus areštuoti ir paskui atgabinti Chicago, kur užsistatys jiems kauciją, bus paleisti iki teismo. Taip bent skelbia prokuroras. Iš keletą dienų atgal apkaltintųjų Komunistų Darbo partijos viršininkų, gyvenančių kitose valstijose, dar tik vienas Jacob Firth iš Indianapolis areštuotas.

Dabar busią tardomi I. W. W. darbuotojai, tikslu ir prieš juos išnešti apkaltinimą.

Apkaltinimas dar nėra nuteisimas ir visi kaltinamieji gali likti išteisinti, arba net nė teismas nepatraukti. Apkaltinimas tik reiskia tiek, kad teismas randa pamatą traukti juos teismui.

Prokuroras Hoyne skelbia, kad komunistų byla prasidėsianti už kokių poros mėnesių. Pirmiausia bus teisiami Komunistų Darbo partijos viršininkai, paskui Komunistų partijos, o jau tada I. W. W. viršininkai.

Kokios nę būtų pasekmės Chicagoj..

teismo, byla ištrauks iš komunistų daug pinigų. Taip jau reikės sudėti milžiniškas sumas kaucijoms. Gal tik ištraukimui pinigų ir tuo susilpninimui viso komunistų veikimo, tas viskas ir daroma, nes dabar jie negalės nieko kito veikti, kaip tik rinkti pinigų apgynimui savo narių. Tokiomis bylomis jau nemažai organizacijų buvo sugriauta.

SAŽINGAS PROKURORAS.

Pasipiktino daromomis medžioklėmis ir rezignavo.

WASHINGTON, s. 23.—Rytinės Pensilvanijos distrikto federalis prokuroras Francis Fisher Kane parašė prezidentui Wilsonui laišką, kuriame jis pasmerkia generalio prokuroro Palmer daromas medžiokles ant "raudonųjų" ir rezignuoja. Jis sako, kad jis negali sutikti nę su medžioklėmis, nę su projektuojamais aštriais maisto įstatymais, kurie atims iš žmonių laisvę ir negalys tokių įstatymų remti ir versti juos pildyti.

Jis sako, kad vieton medžioklės ant "raudonųjų" ar pritariančiųjų sovietų Rusijai, reikėtų padaryti medžioklę ant tų, kurie susikrovė milijonus laike karės visokiomis prigavytėmis, kuriose gėbėjo ir įvairus valdininkai. Tokie žmonės esą šaliai pavojingesni, negu raudonieji.

Opozicija visokiems maisto biliams kongrese nuolatos didėja ir išrodo, jog nę vienas smarkesnis varšantis žmonių laisvę bilius nepraeis.

Socialistai rinks aukas vedimui bylos.

NEW YORK, s. 23.—New Yorko socialistai plenuoja padaryti 4 dienų kampaniją, surinkimui \$20,000 vedimui bylos už suteiktą pašalintiems 5 socialistams vietų legislatoje. Bus rengiami dideli susirinkimai ir šiaip visur bus renkamos aukos. Vienam susirinkime kalbės trys senatoriai.

NORI PRAPLESTI PIRKLYBĄ SU PIETINE AMERIKA.

WASHINGTON, s. 23.—Šiandien čia užsibaigė antras finansinis Pan-Amerikos kongresas, kuriame dalyvavo finansistai nuo nę visų Amerikos šalių.

Svarbiausiais nutarimais yra praplėtimas pirklybos su Pietine Amerika ir pagerinimas vandenų, telegrafo, kabelio, bevielio ir krasos susinešimų. Kiti nutarimai irgi siekiasi prie palengvinimo pirklybos tarp Suv. Valstijų ir Pietinės Amerikos.

TIK TURINCIOŠ NUOSAVYBĖ MOTERIS BALSUOS JUGO-SLAVIJAI.

BIELGRAD, s. 23.—Kanietas paskelbė, kad moteris, kurios pačios valdo kokią-nors nuosavybę, galės balsuoti sekamą mėnesį nacionaliuose Jugo-Slavijos rinkimuose.

RYMAS.—Orinė krasa aeroplanais pradės vaigščioti tarp Rymo, Pisa ir Milano ir diržabellais tarp Milano ir Turino ir Milano ir Venecijos.

\$400 PRAIZU

DIDELIS Maskinis Balius!

— Rengiamas —
APŠVIETOS IR DAILES DRAUGIJOS
Nedėlioje, Sausio 25, 1920

K. OF P. SVETAINĖJE
9231 Cottage Grove Ave, Burnside, Ill.
Pradžia 6 valandą vakare.
Inžanga su maskais 50c, be maskų 35c.
Kuopuikiausia orchestra, po vadovyste Bigelių.
Kviečia KOMITETAS.

BALIUS
Rengiamas
DRAUGYSTĖS TEISYBĖS MYLĖTOJŲ
Atsilais
SUBATOJ, SAUSIO-JAN. 24 D., 1920 M.
MILDOS SVETAINĖJE,
3140 S. Halsted St.
Prasidės 6 valandą vakare.
Šis balius bus vienas iš gražiausių balių, taigi kviečiame visus
atsilankyti. Kviečia KOMITETAS.

Balius su Programu

Rengia SUSIV. LIET. AMERIKOJ 194 KUOPA
ŠIANDIE, SAUSIO 24 d., 1920 m., J. JUKNAUS SVET.
4837 W. 14th St., Cicero, Ill.
Pradžia 7:30 val. vakare. Inžanga 35c porai.
BUS GRAŽUS PROGRAMAS. PUIKI MUZIKĖ.
Visus nuoširdžiai užkviečia RENGEJAI.

Miko Petrausko Koncertas

įvyks
Se edoje, Sausio-January 28-tą d., 1920
CENTRAL MUSIC HALL
64-66 East Van-Buren Street, prie Wabash Avenue.
Prasidės 8:15 valandą vakare.
Apart paties kompozitoriaus Miko Petrausko, programe dalyvaus žymiausias Chicago
lietuvių spēkos. RENGIA "BIRUTĖ"
Tikietai gaunami Lietuvos ofise; Naujienų ofise; Universal State Banke ir pas "Birutės" valdyba.

D. L. K. KEISTUČIO POL. ir PAS. KLIUBAS
— Rengia —
VAKARA
Nedėlioje, 1 d. Vasario-Feb., 1920
PULASKIO SVETAINĖJE,
ANT ASHLAND AVE IR 18tos GATVĖS
Pradžia 7 val. vak. Inžanga 35c. ir augščiau
Stato scenoje 5ių veiksmų drama
"JONO ŠIRDIS"
Šiuo kviečiame visus skaitlingai atsilan-
kyti ir pamatyti šį puikų perstatymą, kurį
atlikę gambiaus spēkos Keistučio Klio
Dramos Skyrius, taigi bus ir kitų pamargi-
ninių. O prie to turėsite progą gražiai pa-
silinksinti, prie puikios muzikos. Visus kvie-
čia atsilankyti be skirtimo.
D. L. K. K. P. IR P. KLIUBAS.

"IŠEIVIS"

Muzikališkai tragi-komedija, naujai parašyta komp. ST. ŠIMKAUS
veikalas statomas scenoje pirmu kartu.
Stato BIRUTĖS DRAUGIJA
NEDĖLIOJE, VASARIO (FEB.) 1 d., 1920
C. S. P. S. SVETAINĖJE
1126 W. 18th St., Netoli Racine Ave.
Pradžia 8-tą valandą vakare.
Turime atkreipti atydą Chicago lietuvių visuomenės, jog šis veika-
las paimtas iš šandieninio lietuvių nuotikių ir pirmas tokios rūšies
pas lietuvius. Kas girdėjote gerb. St. Šimkaus naująjį tvarinį "Atsis-
veikimas su tėvyne." Tas gali suprasti pačio veikalo vertę, nes "At-
sisveikimas" yra paimtas iš "Išėjo". Pirmas aktas apleidimas tė-
vyne, važiavimas į Ameriką. Antras aktas — mūsų laimingoj Ameri-
koj. Trečias aktas sugrįžimas atgal į tėvynę ir kova už Lietuvos laisvę.
Išpildyme dalyvauja asmenys: pėš: Marijona Bakauskaitė, Ona Ru-
dauskaitė; pėnos: E. Satkuskėnė, A. Lekavičienė, M. Zalpėnė, S. Solėnė;
pėnai: Povilas Stogis, Karolis Sarpalius, A. Makaras, K. Jančius, J. Pui-
šys ir kiti žymūs lošėjai bei daniininkai. Kviečia "BIRUTĖ".

TEATRAS ir BALIUS

LIET. MOT. DRAUGIJA "APŠVIETA"
Stato scenoje 4-rių veiksmų drama "SNIEGAS"
NEDĖLIOJE, SAUSIO 25 DIENA, 1920 M.
M. Meldazio Svetainėje, 2242 W. 23 Pl., Chicago, Ill.
Svetainė atsidarys 5 val.; lošimas prasidės 6 val. vak.
Inžanga 75c ir 50c ypatai.
Sitas taip gražus ir žavėjantis veikalas dar tik pir-
mu kartu statomas scenoje, kuriam L. M. Dr-ja Apšvie-
ta su rupešniu drg. M. Dundulienės ir pasižymėjusiais
lošėjais iš Roselando ir Chicago deda didžiausias pas-
tanges tinkamai pastatyti. Taigi širdingai kviečiame
gerbiama publiką atsilankyti. Rengimo Komitetas

Laiškai iš Lietuvos.

Iš Tiltagalių sodžiaus, Subačiaus
vals., Panevėžio apskr.

Rašo Kazimierui Mačiudai
Chicago, Ill., jo sesuo:

Trumpai aprašysiu, kaip mes
pergyvenome karę. Atėjo škap-
lerna; žmonės labai nuliudo.
Vyras reikėjo eiti karėn. Rus-
ka valdžia pradėjo atiminėti gy-
vulius; ir iš mūsų atėmė tris
karves, o paliko tik vieną. Bet
paskui šiaip-taip prisilauginome
daugiau. Susilaukėme ir pava-
sario — linksmaus laiko. Apie
šv. Jurgį ėmė bėgti žydai ir kiti
gyventojai iš Panevėžio ir iš to-
liau. Bet po kelių dienų vėl vi-
skas apriomo. Metai buvo geri ir
vaisingi. Sulaukėme liepos mė-
nesio. Užstojo pats darbymetis
— rugiapūtė. Tik staiga pasi-
girdo armotų trenksmai. Žmo-
nės pradėjo bėgti. Bėgo ir vais-
kas, — kai vanduo plaukė. Tas
bėgimas tęsėsi ištisas tris savai-
tes. Žmonių ir vežimų buvo
pilnas kelias. Skersai kelio ne-
buvo galima pereiti. Ir Markunų
Kazimieras su pacia ir vaikais
išbėgo į Rusiją.

Mes išpradžią nežinojome,
kas daryti — ar bėgti, ar pasi-
likti. Pasilikome. Pradėjome
kasti apkasą, bet nespėjome už-
baigti, kaip prasidėjo šaudymos.
Bet po valandėlės vėl viskas nu-
tilo. Mes ramiai sugulėme. Už
kelių valandų pasigirdo šuviai.
Kulkos krito ant mūsų grėšios,
kai lietūs. Mes sušalome iš bai-
mės. Iš vienos pusės mūsų so-
džiaus buvo vokiečiai, o iš kitos
— rusai. Po kiek laiko rusai
užvaldė sodžių. Sulaukėme
škaplernos; tai buvo baisiausias
laikas. Armotų baubimas tęsė-
si per tris dienas; kulkos krito.
kai lietūs. Mes sulindome ap-
kasan ir mįslinoje, kad ten
reiks užmigti amžinui miegu. O

raiteliai lakstė per mūsų galvas
ir mušė. Mums ir gijos už-
turpo, širdis užšalo, sudėję ran-
kas meldėmės ir protarpiais
snaudėme. Šaudymui sustojus,
mes apleidom apkasą. Visur
matėsi ugnis, — tai degė aplin-
kiniai sodžiai. Tiltagalių sod-
žių sudegė Kaupo klijimas, A.
Markuno būdinkai, Antano Mar-
kuno gurbas ir kiti. Žilinskių so-
džius beveik visas liko sudegin-
tas. Nemaža nukentėjo ir kiti
aplinkiniai sodžiai. Diena buvo
saulėta, ale saulės beveik nes-
imatė, nes visas dangus buvo už-
vilktas dumais.

Daug vokiečių užmušta Tilt-
galių laukuose. Jų pakavota dau-
giau per tris šimtus. Nemažą
pakavota prie mūsų klijimo ir
ant kalnelio. Negyvų vokiečių
mes nebijojom, ale gyvųjų —
tai bijojome, kai avis vilko.
Jiems pasirodžius drebėdavome,
kai apušės lapas. Jie ir elgėsi ne-
vidoniškai. Atėmė iš mūsų vis-
ką, ką tik turėjome: nupiovė
javus nuo laukų ir išsivežė.
Žodžiu, ėmė viską kas tik pa-
puolė. Atėmė kumelę, išvarė
karves, išsivežė kiaules. Da ačiū
Dievui, kad nors liko viena kar-
vė ir čielos triobos. Duoną suka-
vojom žemėse. Ir budavo val-
jom vienas žemes. Gardu buvo...
Paprastai vienas valgydavo, o
tu saugodavo, kad vokiečiai ne-
pamatytų. Laimė, mes gyven-
ome tokioj vietoj, kokią sunku
ažėiti. Išgyvenome vienus me-
tus — bado nematėme. Laukų
darbą dirbdavome naktimis.
Arklio neturėjome, tai pasisa-
mlydavome iš kitų. Buvo nu-
sipirkę kumelę už pustrėčio
šimto rublių; pirma tokiai mo-
kėdavo nedaugiau per 8 rub.

Taip praėjo ir kiti metai. Vis-
ką turėjome sukavoje; tai vo-
kiečiai nieko nepesėdavo. Galop,
jie liepė žmonėms vežti grūdus į
malūną. Nuvežti žmogus nu-
veždavo, bet parsivežti nebebu-
davo ko, nes viską vokiečiai
atimdavo. Žmonės išgudrėjo ir
nieko nebeveža. Tąsyk vokie-
čiai paliepė suvežti viršutinių
grynų akmenis. Mat jie manė,
kad tada žmonės nebeturės ku-
malti grūdų. Tačiau žmonės
grynų akmenis suvežė, o grūdų
visvien neveža. Vienas veža, o
dešimtis neveža. Tai buvo sun-
kus laikai. Budavo vienas mala
o du saugoja, kad vokiečiai ne-
užėitų. Lietuvos žmonės yra ge-
ri darbininkai — jie viską mo-
ka dirbti. Mergaitės audė
verpę ir kepė, o todėl ir neken-
tėjome bado.

Vokiečiai sakydavo, kad
jiems viskas priklauso, o mum-
— niekas. Mat kokie razumni.

Mielas broli, Lietuva dabar
nebe taip atrodo, kaip pirma.
Pirma visur skambėdavo dainos
žmonės buvo linksni. Kūkavo
gėgutė, čilbėjo įvairūs paukš-
teliai. Bet dabar... nebėr tos
linksnės; vien tik ašaros ir
lejavimai. Gera da tai, kad da-
bar jau niekas nebespaudžia,
tai po biskį pradėdame atsipei-
kėti. — Ona Mačiudaitė.

DIDELI Socialistu--Demokratu DEBATAI

Nedėlioje, Sausio-Jan. 25, 1920

Prasidės 2:30 val. po pietų.
ASHLAND (CARMEN'S) AUDITORIUME
338 So. Ashland Boulevard

Tema: Ar Socialistų Partijos politika esti labiau naudinga žmonėms, ne-
gu Demokratų Partijos politika, išsireiškusi laike Woodrow Wilsono admi-
nistracijos.

STEDMANAS SAKO "TAIP" STRASE SAKO "NE"

Abudu Stedman'as ir Strausas esti pirmos rūšies debatoriai. Straus tiki,
jog Demokratų administracija esti pateisinama visuose jos darbuose, laike
karės ir jai pasibaigus. Jis yra didelis priešgina Socializmui ir pastarais ke-
liais metais, jis yra debatavęs su daugeliu įžymesnių Socialistų. Jis reika-
lauja kovos "to a finish". Ir žinoma bus smarki kova.
Ateikite ankščiau, kad gavus sėdyne. Duris atidaroma 1 val. po pietų.
Inžanga 22c. Karės taksai 3c. Viso 25 centai.

KONCERTAS

NORTH SIDES DRAUGIJŲ SĄRYŠIS NAUDAI VIEŠOJO KNYGYNO
NEDĖLIOJ, SAUSIO-JAN. 25 D., 1920 M.

DIDŽIOJOJ WICKER PARK SVET., 2046 W. NORTH AVE.
Pusė bloko West nuo Milwaukee ir Robey Street. Pradžia lygiai 6 val. vakare. Inžanga 50 ir 75c.

Programė dalivauja:
"BIRUTE" Choras, solistai, duetai, kvartetai,
L. S. po vadovyste p. St. Šimkaus.
KALBA Vyrų choras po vadovyste Diliaus
Muzikos gabalėliai Balako orchestra.
P. Grigaičio Naujienų redaktorius.
Po koncertui šokiai.

KOMITETAS.

Extra visiems žinoti

KAD ANT TOWN OF LAKE
Rengia

Didelį Praisinį Balių

DRAUGYSTĖ L. K. STANISLOVO No. 1.
NEDĖLIOJE, SAUSIO (JAN.) 25 D. 1920.

A. BLINSTRUPO SVETAINĖJE,
4501 So. Hermatage Avenue

Prasidės 5 val. vakare ir tęsis iki vėlam laikui.

Praisai augsti. Kas ateis pasirėdęs gražiausiai gaus praisą; kas
prasėdau — gaus praisą; iš 2 vyrų kas turės prašmatniausią ke-
purę — tas gaus praisą. Praisas bus duotas, kas pašoks dailiausiai už-
duotą šoki. Ir EXTRA — kas padarys užduotą šuką — gaus au-
gščiau praisą. Visus nuoširdžiai kviečiame skaitlingai atsilan-
kyti. Inžanga 35c ypatai. Kviečia KOMITETAS.

Gražus Balius

— Rengia —
JAUNŲ LIETUVIŲ KLIUBAS

Subatoje, Sausio 24-tą d., 1920

M. MELDAŽIO SVETAINĖJE,
2242 W. 23rd Place.

Pradžia 7:30 val. vakare. Inžanga 50 centų.

Gerbiamei Chicagočėiai, malonėsite atsilan-
kyti į mūsų balių, nes jūs žinote, kad Jaunų Lietuvių
Kliubas visuomet rengia gražų balių, kur visi galė-
site linksmai laiką praleisti. Muzika bus geriausia,
visus kviečia KOMITETAS.

Extra Didelis Balius

SU PROGRAMU IR PRAKALBOMIS
— Rengia —

Lietuvai Gelbėti Draugija, 38 Skyrius
GARFIELD PARK.

Ned., Sausio-Jan. 25, 1920

J. ENGELS SVETAINĖJE,
3720 W. Harrison Street,
prie Independence Blvd.

Pradžia 4 v. p. Inžanga 25c. ypatai
Programė dalyvaus gambiaus vie-
tos lietuvių spēkos. Kalbės gerbi-
mi daktarai BIEŽIS ir MONTVIDAS.
Šis vakaras yra rengiamas del su-
teikimo pagalbos mūsų broliams ir
sesutėms Lietuvoj. Taigi prašome
visus skaitlingai atsilankyti.
Lietuvai Gelbėti Dr-jos 38 Skyrius
RENGEJAI.

TEATRAS ir BALIUS
SCHOOL HALL SVET.
Prie 48-tos ir Honore gt.
Pradžia 7 val. vakare.
Lietuvai ir lietuviams, ne-
praleiskite šios progos, ka-
dangi bus juokų tiek, kad
net pilvai plis iš juoko, nes
muzikos galėsite puikiai pa-
tyti. "AŠ NUMIRIAU" yra vieni
išokti. Kviečia L. V. A.

kuri parengė
Draugystė Lietuvai
Vėliava Amerikoje
Stato scenoje
"AŠ NUMIRIAU"
juokai.
Nedėlioje,
Sausio (Jan.) 25 d., 1920 m.

KORESPONDENCIJOS

AUBURN, ILL.

Sausio 18 d. pasidarbavimu F. Mažeikos ir S. Drungilo, Lietuvių gelbėtojų surinkta aukų:

F. Mažeika \$5; K. Bendoraitis, K. Anušis, V. Totorius po \$2; V. Raudonaitis \$1.50; S. Drungila, S. Jesukinas, P. Kuizinas, J. Dabulskis, J. Katutis, J. Lukoševičia, V. Kuizinas, S. Klokis, L. Raudis, V. Stirbis, M. Shikshnius, F. Žukas, J. Endrijauskas, L. Endrijauskas, P. Marčiukaitis, J. Zablockas, R. Mockus, K. Mockus, A. Jucius, J. Pilips, V. Zavištauskas, P. Raubeckis, J. Petkus, J. Juškevičius, M. Kilinckis, J. Milasius, F. Papievis, J. Žukas, E. Vasilius po \$1; A. Vaitekaitis, J. Treilius, F. Kasparas, J. Grigonis, J. Lankauskas, J. Jurgilas, A. Dubosas, J. Trijonis, M. Samuolis, F. Trijonis, J. Norbut, F. Srebalius, J. Stočkus, A. Paduvinckas, P. Kamincvaitis, J. Klokis, J. Milius, M. Petkienė po 50c. Smulkių \$2.90. Viso labo \$53.40. Padengus paštos lėšas lieka 53 doleriai.

Tą sumą siunčiame Naujienoms, prašydami perduoti Centro izdininkui. — F. Mažeika.

Money order \$53 gavome ir pasiuntėme L. G. D-jos izdininkui. — Red.

KENOSHA, WIS.

Darbininkų judėjimas.

Mūsų mieste streiko nebuvo.

RYTO NORTH SIDĖS
DRAUGIJŲ SĄRYSIO
KONCERTAS WICKER
PARK SVET. 2046 North

ale plieno darbininkams pralaimėjus, fabrikininkai ėmė statyti ragus — spausti savo darbininkus. Nors Wisconsin valstijoje yra įstatymas, pripažįstas darbininkams aštuonių valandų darbo dieną, bet samdytojai jo nepaiso. Sulyg to įstatymo, jei reikia dirbti daugiau kaip aštuonias valandas, tai už tą virš laikį samdytojai privalo mokėti "čeką ir pusę". Bet dabar kompanijų klapčiukai-boseliai pareiškė: "Jeigu norite, dirbkite aštuonias valandas arba ir dešimtį, bet už virš laikį mes nebemokėsime. Suprantama, darbininkai pasirinko aštuonių valandų darbo dieną. Tada boseliai ėmė listi darbininkams į akis ir agituoti. Girdi, dirbkite po dešimt, po dvyliką valandų — daugiau uždirbsite... Darbininkai tuoj suprato kas čia plenuojama. Neturėdami kito kio išėjimo jie paskelbė streiką ir sausio 16 dieną visi melė darbą. Po to streikininkai įstojo Amerikos Darbo Federacijon. Matysime, kuo toji kova užsibaigs.

Sausio 24 dieną vietos LSS. 58 ta kuopa rengia šaunų pramogų vakarą Socialistų svetainėje. Vakarą bus įdomus tuo, kad kožnas, kuris nusipirks tikietą, gaus "nektarą", o moters ar merginos — "kvartuką". Tegul vietos lietuviai nepatingi atsilankyti. Tai dar pirmas tos rūšies pramogų vakaras.

— Socialistų Narys.

CLARIDGE, PA.

Didžiulis angliakasių streikas Westmoreland apskrityje

1910 ir 11 metais nors buvo pralaimėtas, betgi darbininkų solidarumas taip įbaugino angliu baronus, jogei ir iki šiol jie tos baimės neatsikratė. Tai ypač pasirodė pereiną rudenį. Jei kas norėjo gauti darbo kasylose, turėjo pristatyti paliudijimų, kad jis nėra dirbęs unijų distriktuose, nepriklausomai, o be to dar ir kaučijos užsistatyti. Baimė didelės akis turi.

— J. J.

FRACKVILLE, PA.

Paklaidei.

Naujienų nr. 10 išspausdinta aukojusių p. Mockaus bylai vesti žmonių surašas. Be kita ten pažymėta, jogei per P. Urboną iš Gilbertono aukėjo: P. Urbonas, K. Rasimas, K. Saukaitis — po 1 dol.; J. Staneika, V. Simanavičius, K. Makauskas, S. Kudiš — po 50c. Viso 5 doleriai.

Turiu pasakyti, kad ta auka pacina ne iš Gilbertono, o Frackvillės, Pa., per LLF. 29-tą kuopą.

— P. Urbonas.

Lietuvos misija Amerikoj.

Remdamasis Laikinosios Vyriausybės išleistu įstatymu ir Valstybės Prezidento Spalių 2 dieną 1919 m. patvirtintu įstatymu apie užtraukimą nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvių, jų draugijų, organizacijų, bendrovių ir įstaigų "Lietuvos Laisvės Paskolos" ir Ministerių Kabineto spalių 29 dieną nutarimų, Laikinoji Lietuvos Vyriausybė raštu iš Spalių 13 dienos, 1919 N-1591 yra įgaliojusi buvusį Finansų Ministerį advokatą Joną Vileišį Misijos pirmininku, buvusį Krašto Apsaugos Ministerį Povilą Žadeikį Misijos vice-pirmininku, kuriam be to yra suteikti ypatingi įgaliojimai kariškiams reikalams, ir Lietuvos Delegacijos prie Tautos Konferencijos narį Joną Žilų Misijos kasininku.

Susitarus su Amerikos Lietuvių Tarybomis ir kitomis lietuvių organizacijomis, Lietuvos Misija yra sudariusi tam tikrą Paskolos Komitetą ir suorganizavus: tam tikrą delei paskolos pravedimo biurą prie Lietuvos Misijų New Yorke, 257 West 71st St., kursai jau veikia kaip atskira prie Lietuvos Misijos organizacija. Be to prie šio biuro koncentruojamas ir darbas Miliatarinės Misijos, kurios vedėju yra majoras P. Žadeikis.

Atvykus New Yorkan prieš pačias Kalėdų šventes, Lietuvos Misija negalėjo tuoj vykti Washingtonan, kad ten pareiškus apie savo tikslus ir darbus ir per šventes aplankė keletą Lietuvių kolonijų. Iki šiol buvo Misija atsilankius su prakalbomis New Yorke, Brooklyne, Newark, Bostone, Cambridge, Norwoode, Montello, Lawrence, Baltimore. Visur vietos lietuvių ir net valdių atstovų buvome priimami kuoširdingiausiai, visur buvo linkėjimų kad Misijai pasisektų nuo Suvienytų Valstijų Vyriausybės išgauti Lietuvos, kaip nepriklausomos respublikos pripažinimą. Pagaliau visur vietos lietuviai ir lietuvių dėjos prie Lietuvos Laisvės Paskolos, aukėjo tai Lietuvos šaulių organizacijai, tai Amerikos Lietuvių brigados užlaikymui.

Artimiausiu laiku Lietuvos Misija žada paskelbti platesnį pranešimą apie paskolos reikalus ir apie savo maršrutą į kitas didesnes lietuvių kolonijas.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS: 2201 W. 22nd St.
Kamp. Leavitt St.
Phone Canal 6222
VALANDOS: 1 iki 5 vakare.
nuo 7 iki 9 vakare.
GYVENIMO VIETA:
3114 W. 42nd St.
Phone McKinley 4988
VALANDOS 10 iki 12 dieną.

Užpuolikai iš dešinės ir kairės.

Brooklyn, N. Y. — Mes, lietuvių socialistai, kentėjome daug intrigu iš savo priešų pusės; kentėjome daug smugių iš dešinės pirmiau, ir dabar daug kenčiame šiuo reakcijos metu. Labiausiai kentėjome nuo kunigų biauros agitacijos, kuria jie nekartą sukurstydo tamsiusios savo žmonės ir tie savo aklume darydavo užpuolimų ant darbininkų prakalbų, ant socialistų susirinkimų.

Šiandien tas taip dažnai nepasikartoja, nes kunigai savo negeriausiais darbais nupuldė savo įtekme dagi tarp tamsiųjų savo parapijonų. Bet užtai dabar atsirado kitokios veislės žmonių pindytųjų ant socialistų, o tai besivadinąs save "komunistais" elementas. Jie turi irgi savo laikraščius, ir tuos laikraščius pavartoja vien biaužiausiems melams, šmeižtams, ir kurtymams savo tamsių sekėjų ant socialistų. Privesiu keletą faktų.

Štai, kuomet Brooklyno L. S. S. 19ta kuopa parengė F. J. Bagočiui prakalbą, tai "komunistai" sienas griovė bekeldami triukšmą ir grumodami kalbėtojų. Keletą dienų po to tie "komunistai" turėjo savo susirinkimą, kur tokia triukšmo ir smarkavimo taktika tapo užgirta ir nutarta vartoti ją ir toliau. Taigi ve, kuomet jie išgirdo, jogei Brooklynan atvyks d. Grigaitis kalbėti, jie stvėrėsi savo aišo. Nebegalėdami savo tikruoju "komunistų" vardu veikti, jie prisidengė komunistiškos L. D. L. D. kuopos vardu ir surengė savo prakalbą, išstatydami savuosius burnos revoliucionierius kalbėti. Na, ir visą vakarą tie "oratorijai" pasivaduodmi pludo biauoro socialistus ir jų veikėjus, Grigaitį, Michelsoną, Hermaną, o ypač K. Liutką. Vienas komunistų oratorių įsismarkavęs tiesiai rėžė: "Draugai, neprasižengsite niekam, jei suardysite jų (t. y. socialistų) prakalbą ir nuvysite nuo estrados kalbėtoją. Jūs atlikite tik savo priedermę!"

Del šitokių juodašimčių kurtymų nežinia, kas būtų atsitikę prakalbose, kur kalbėjo d. Grigaitis, jeigu socialistai nebūtų prideramai prisiruošę rengiamoms "komunistų" atakoms. Pirmą dieną d. Grigaitis kalbant vienas "laisviečių", Z., bandė duot triukšmą pradžiai: šokęs prie estrados jis ėmė rėkti, bet pamatęs salę tvarkos dabojoj, greitai spruko pro duris laukan. Kiti jo sėbrai taip pat greit susiprato nieko nelaimėsią, nurimo, ir tuo būdu prakalbą išardyti jiems nepavyko.

Dabar truputį apie jų organą Laisvę. Kaip minėjau, Bagočiui kalbant Brooklyne, "komunistams" pasisekė didelio triukšmo sukelti ir išplusti biauoriais žodžiais kalbėtoji. Laisvė dvi špalas prirašius apie tas prakalbas, džiaugėsi triukšmadių žygiais, su pasimėgimu kartojė jų šlykščius koliojamuosius žodžius ir didžlavosi išauklėjus tokių karžygių. Dabargi, rašydama apie d. Grigaitį prakalbą, labai susisiejo, kad jos karžygiams čia nepavyko, bet džiaugiasi nors tuo, kad, pasak Laisvės, "Vienas žmogus... viešai pastebėjo: Grigaitis seniau buvo socialistas, o dabar čebatas". Nors tiek var gsei Laisvei džiaugsmo...

Ir betgi ji pyksta, kuomet Keleivis, sužinojęs, savo 1 num. š. m. pranešė, kad Worcesterio "komunistai" savo slaptaime susirinkime tarėsi, kaip sunaikinti socialistus ir "apsidirbt" su socialistų veikėjais.

Socialistams vienok nėra ko nusiminti, jeigu tie "giltinietiški" elementai laikinai apardė mūsų darbininkiškas organizacijas. Tokiais savo darbais juo toliu juo labiau jie patis save diskredituoja akyse žmonių, daigijū, kurie, uo pagauti, buvę judėjimo demoralizuotojų, toms organizacijoms dabar bus daug sveikiau. — Šilbalys.

Vasario 22 diena bus

NAUJIENŲ BALIUS

West Side Auditorium
Tailor St. ir Racine Ave

AŠ ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANCIAI RASAU. Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nuslabnėjęs. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelna spėkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur įsiekiau sau pagelbos, nesigailėjau visoje Amerikoje ir už rubežų, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos. Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gydoles, tai po suvartojimo, minėtos gydoles pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbti, Kraujas išsivalė. Nerval ėmė stipriai dirbti. Inkstai atsigaavo. Reumatizmas pranyko diegliai nebebadė po krutine. Vidurių rėžimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveikslą paviečiau tokį skirtingą ir 1000 sykių dėkuoju Salutaras mylių gėradėjimui ir linkiu visiems savo draugams ir pažįstamiems su tokiais atsitikimais patariu nuosirdžiai kreipties prie Salutaras.

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrėnas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

Pranešimas.

Turiu už garbę gerbiams draugams ir pažįstamiems pranešti, kad aš atidariau apėdalių, laikrodžių, laikrodžių, žiedų ir kitokių auksinių daiktų ir gramofonų, rekordų, žisokomis kalbomis ir visokių muzikalių instrumentų krautuvę. Ir

Geras Maistas—Tyras Medus. Mano kostumeriai yra patenkinti kurie pirkto daugybę nuo manęs medaus. Užsisakykite per laišką, o bus jums pristatyti į namus. PARGABENTOJAS W. STRYGAS 3022 W. 40 St., Chicago, Ill. Taipgi galite gauti nusipirkti šiose vietose vakarais: JUOZAPAS PAUNKSNIS, 2029 W. Coulter St. (2 lubų) JOKIMAS CIGENAS, 9033 Cottage Grove Ave. (antrų lubų) S. TELKSNIS, 10610 Edbrook Ave., Roseland, Ill. (2 lubų) M. JAKUBKA, 4920 W. 14 St. Cicero, Ill. (antrų lubų). Virš minėtos ypotos daugybę medaus suvartojo ir kitiems parupina, kurie nor nusipirkti ant vietos. Viedrukas MEDAUS penkių svarų \$1.80.

Phone Canal 1043
HOERBERS HALL
PUIKI SVETAINĖ
2131-35 Blue Island Avenue.
WM. VORSATZ, Savininkas

PLAUKAI! Kas turite nušipusius plaukus, jei niežėjimą galvos odos, pleiscanas, puolimą ir žilimą plaukų retus plaukus, taipgi spuogus arba šašus duokite savo anrašą ir 2c stampą. The Western Chemical Co. Box J., Berea, Ohio.

Vyriškų Drapanų Bargonai

Tiesiogas apsiėjimas. Garantuos užganėdinimas. Vyru ir vaikų neatsiimti, padaryti ant užsącymo siutai ir overkotali vėliausios stailės ir konservatyvi modeliai, \$20.00 iki \$45.00. Vyru ir vaikų gatavai padaryti siutai ir overkotali \$1.00 iki \$28.00. Vyru kelinės \$3.00 ir auščiau. Vaikų siutai \$5.00 ir auščiau. Pirkite sau overkautus dabar pako prieš ateinančią žiemą nepakio kainos. Mes užlaikome taipgi pilną sandėlą neįymiai variotų siutų ir overkautų \$8.50 ir auščiau. Full dress, tuxedo, frock siutai ir tt. \$10.00 ir auščiau. Atdara kas vakaras iki 9 val. vak. Nedėliomis iki 6 val. vak. Suatomo visą dieną iki 10 val. vak. S. GORDON, 1415 So. Halsted St., Chicago. Isteigta 1907

Dr. W. Yuskiewicz

1407 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. Gydo visokias ligas, kaip vyru taip ir moterų gamtiškais budais. Nežiurekit kaip jusų ligos yra senos, bet atsilankykite pas mane. Valandos: Nuo 9 iki 10 val. vakare Nedėliomis nuo 9 iki 6 po pietų.

S. D. LACHAWICZ
Lietuvys Graborius
Patarnauja, laidotuvsė kuopiglausia. Reikale meldžiu atsiimti, o mano darbu busite užganėdinti. 2314 W. 23 Place, Chicago, Ill. Tel. Canal 2199.

DR. C. K. CHERRYS
LIETUVIS DENTISTAS
2201 W. 22nd & So. Leavitt Sts. CHICAGO. Valandos: 9:30 ryto iki 12 dieną, nuo 1 po pietų iki 8 vakare.

DR. JOHN N. THORPE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1637 W. 51 St. kamp. Marshfield av. Valandos: Iki 9 ryto; nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 8 vakare. Tel. Prospect 1157

Rez. 933 S. Ashland Blvd. Chicago Telephone Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chronikų ligų Ofisas: 8354 So. Halsted St. Chicago Telephone Drovers 9693 Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

Trumpoj ateityje Didelis išpardavimas. Vaistų. KLEIN BROS. HALSTED & 20th STS. STAMPAS.

MEDEGA RUBAMS, ŠILKAI

4.00 heavy all wool storm serge; 54 in.; yard
3.50 pure silk taffeta; 36 in.; yard
4.50 all wool tricotine; 54 in.; yard
3.50 pure tub silk; 34 in.; yard
4.00 all wool clay serge; 54 in.; yard
3.00 silk crepe de chine; 40 in.; yard
4.50 all wool French serge; 54 in.; yard
3.50 silk Georgette crepe; 40 in.; yard
4.00 all wool costume serge; 54 in.; yard
4.00 black French satin; 36 in.; yard
3.50 all wool French poplin; 54 in.; yard
3.50 fancy plaid silk; 36 in.; yard

2.59
MASTAS

25.000 RAKANDU IŠPARDAVIMAS.

Nuo kelių mėnesių rengta padaryti nepaprastą sutaupymą pinigų.

Colonial 3—piece Parlor Suite; labai artistiški rėmai; ažuolo, mahogany ar riešutmedžio papuošimas; apmušalas iš tikros skūros; visos setas \$169

3-piece Parlor Set; tvirtų rėmų mahogany medžio papuošimas; apmušalas iš tikros rudos spalvos Ispaniškos skūros; siuoloma \$98

William ir Mary 3—piece Parlor Suite; tvirti rėmai; ažuolo, mahogany ar riešutmedžio papuošimas; apmušalas iš tikros skūros \$210

Duofold; tvirtų rėmų; gerai sudarytas; apmušalas tikros Ispaniškos skūros; iš išskiesto pasidaro didelė ir paranki \$54

Po \$1.00 savaitėi. Zilverio Lova; tvirtų pakojų; sunkių šalinų, su figuromis papuoštais galais; \$32.50

Wiltoro aksominiai Kaurai; Besiliniai; kietai suaušti; nesinatos siulų; nepaprastai geros rūšies; dydis 9X12 pėdų; \$89

Aksominiai Kaurai; Besiliniai, dydis 9X12 pėdų; įvairios rūšies ir spalvos; \$49

6-pėdų Elektrikos lempa; ant grindų pastatoma; 24 colių šilkinė kepurė, įvairių spalvų; visa už \$25

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Chicago.
\$5.00 per year outside of Chicago.
\$7.00 per year in Canada.
2c per copy.
Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
nedėliusius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Canal 1500.

Užsienio kaina:
Chicagoje — pašto: \$6.00
Metams \$6.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.85
Dviem mėnesiams 1.45
Vienam mėnesiui75

Chicagoje — per nešiotojus:
Viena kopija 02
Savaitė 12
Mėnesiui 50

Suvenyose Valstijose, ne Chicagoj.
pašto:
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.65
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui65

Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Pinigus reikia siųst Pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Profesinės sąjun- gos Lietuvoje.

Profesinės Sąjungos Lie-
tuvoje gana sparčiai ir rim-
tai organizuojama.

Lietuva ne pramonės kraš-
tas. Ten mes neradime di-
delių fabriky arba dirbtu-
vių. Caro laikais pramonin-
kams nebuvo leista veikti,
viena, tai buvo nenaudinga
Rusijai, o antra, norima bu-
vo rusinti lietuvius tuo, kad
darbo netekę Lietuvos dar-
bininkai eity į Rusijos fab-
rikus darbo įieškoti.

Lietuvoje pasiliko tik ma-
žos dirbtuvės ir ukio darbi-
ninkai. Nemaža dalis mie-
sto proletariato tai buvo
spaustuvės darbininkai, ku-
rie dirbo prie knygų išlei-
tuvų ir prie laikraščių ben-
drovių.

Dabar, kuomet Lietuva
pradėjo savarankiau gyven-
ti, jos darbininkai pradėjo
rišties į profesines Sąjun-
gas. Tų sąjungų kuriasi
daug. Ateinančiuose iš Lie-
tuvos laikraščiuose galima
pastebėti kaip uoliai ir sek-
mingai kovoja ir organizuo-
jasi žemės ukio darbininkai.
Nėra tos vietos, iš kur ne-
butų pranešama apie strei-
kus ir kad jau esą "mes su-
siorganizavome", arba "ke-
tiname organizuoties". Kur
dar nėra sąjungos skyriaus,
ten veikia darbininkų komi-
tetai ir, kaip matyti, jie rim-
tai kovoja su savo išnaudo-
jais, ypač dvarponiais. To-
se vietose, kur dvarponiai
apleido savo dvarus, palik-
dami juos dievo apveizdai,
ten tų dvarų darbininkai tu-
ri suorganizuoti komitetus
ir toliau žemę dirba.

Profesinių Sąjungų Cen-
tras randasi Kaune. Jis lei-
džia savo savaitraštį "Dar-
bininkų Gyvenimas" lietu-
vių ir žydų kalbomis.

Gruodžio 26 iki 28, 1919
turėjo įvykti visų profes-
nių Sąjungų Suvažiavimas.
Štai to suvažiavimo dienot-
varkis:

1. Pranešimai iš vietų.
2. Profesinių sąjungų pa-
dėtis Lietuvoje (pranešimų
išvados).
3. Darbo dienos ilgumas.

4. Darbo apmokėjimas.
5. Darbininkų apdraudi-
mai nelaiminguose atsitiki-
muose, ligoje ir tt.
6. Ligos kasos.
7. Lietuvos Centralinis
Biuras.
8. Profesinių sąjungų or-
ganizacija.
9. Kova su nedarbu.
10. Darbininkų spauda.
11. Bėgamieji klausimai.

Iš šito matyti, kad darbi-
ninkai Lietuvoje dalykus i-
ma plačiai ir nuodugnai.
Kova jų sunki, ypač todėl,
kad krikščionys-demokratai
stengiasi parodyti klastin-
gos savo simpatijos Lietu-
vos darbininkams; bet, ma-
tyti, jiems nesiseka. Pir-
maus, kuomet jie jau jau-
tėsi stiprus esą, jie visur dē-
jo savo antspaudą "krikš-
čionių", bet dabar jie to jau
nebedaro. Neseniai jie įs-
teigė "Lietuvos Federacijos
bedarbių biurą", bet, kaip
"Darb. Gv." praneša, jau
be antspaudos. Mat, nori-
ma darbininkai suvilioti.

Mes, amerikiečiai, nema-
žai galėtume nuo Lietuvos
darbininkų pasimokinti.
Juk teisybę pasakius, čia A-
merikoje nemaža yra dar-
bininkų, kurie bijosi darbi-
ninkų organizacijų. Daž-
nai atsitinka, kad prikaltėti
darbininką prisirašyti prie
kokių unijos, reikia vartoti
primitiviškiausius būdus.

Jeigu tik Lietuvos valdžia
nepradės smautgi Lietuvos
darbininkų judėjimą, neims
uždrausti jų biurus ir sąjun-
gos skyrius, tai Lietuvos
darbininkai savo sumanumu
ir darbštumu mokės pasta-
tyti tą judėjimą ant tvirtų
patatų. — Embė.

RYTO NORTH SIDES
DRAUGIJŲ SĄRYŠIO
KONCERTAS WICKER
PARK SVET. 2046 North
Ave. Pradžia 6 val. vakare.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas.

ANGLIJA.

[Federatos Spaudos Žinia]
Londonas. — (Darbo Parti-
jos atstovai stoja už Airijos ir
Indijos nepriklausomybę). Par-
lamentarinė Darbo Partijos gru-
pė, kurioi priklauso Arhtur
Henderson, J. R. Clynes ir kiti,
kovoja už Airijos ir Indijos ne-
priklausomybę.

Indijos klausime jų pozicija
yra sekama: Indijai privalo
buti suteikta pilna savivaldybė.
Tame dalyke jie veikia sutarti-
nai su indų nacionaliu kon-
gresu. Henderson pareiškė,
kad gen. Dyer, kurio dėka įvy-
ko Amitsaro skerdynės, privalo
buti kuoasčiausia nubaustas.
Skerdynėse žuvo apie 2,000 be-
ginklių indusų.

J. V. Patel, generalis indusų
kongreso sekretorius, kuris da-
bar randasi Anglijoje, pareiškė,
kad gen. Dyer ir kiti kaltinini-
kai privalo buti kuogrečiausia
atšaukti iš Indijos ir atatinka-
mai nubausti.

Darbo Partijos atstovai yra
taipgi susirupinę Airijos padē-
tim. Dabar jie pasiuntė speci-
alę komisiją, kuri tirinėš Airi-
jos gyvenimo sąlygas.

AUSTRALIJA.

[Federatos Spaudos Žinia]
Sydney. — (Karės priežastis).
Anglijos tvirtinimas, kad pasau-
linė karė buvo vedama ne "pir-
klybiniais išrokovimais", liko
supuštis ir dulkes. Tą tvirtini-
mą sumušo buvusis Australijos
valdžios ministeris, kalbėdamas
apie Vokietijos salų užgriebi-
mą. Australijos parlamente bu-
vusis laivyno ministeris parei-
škė:

"Kare prasidejus, kai kurie
piliiečiai, suprantantis Naurų ir
kitų Vokietijos valdomų salų
vertę, atvyko pas mane ir išai-
sino jų vertę. Aš tuoj telefona-
vau valdžiai ir prašiau, kad ji
pasiskubintų iškelti Australijos
vėliavą tose salose. Valdžia su-
tikio ir tuoj buvo pasiūta laivų,
kad užgriebs Naurų".

Nauru sala yra pasakiškai
turtinga fosfatu. Apskaičiuo-

jama, kad tos gerybės ten ran-
dasi už \$2,000,000.

Šiuo momentu salos gyventojų
valdovai pradeda judėjimą
prieš Anglijos ir Australijos val-
džias. Jie reikią protestą prieš
salos užgriėbimą.

Sulig Papuso (Naujosios Gvi-
nėjos) leitenento gubernato-
riaus raportu Australijos val-
džiai, vokiečių Naujojo Gvinė-
joje (New Guinea) eina didelis
bruzdėjimas.

Gubernatorius Murray aplan-
kė vokiečių Naująją Gvinėją ir
kitas vokiečiams priklausiusias
salas ir sako, kad ten vokiečiai
sparčiai veikia. Jie užėmė di-
delius plotus žemės ir sėkmin-
gai apdirbinėja juos.

Sulig Tautų Lygos nuospren-
džiu, Vokietijos kolonijos tenka
Australijai. Tos kolonijos turi
90,000 ketvirtinių mylių ir
250,000 gyventojų, kurie pri-
klauso įvairioms Afrikos tau-
tomis. Nėra abejonės, kad nuo
įjungimo tų kolonijų, Australi-
jos pirklyba daug laimės.

CHILI.

[Federatos Spaudos Žinia]
Newcastle. — (Revoliucija
Pietinėj Amerikoje). Pereitais
metais Chile'j (Pietinės Ameri-
kos respublikoje) įvyko revoliu-
cija. Ir žinios apie tai taip bu-
vo stropiai daboamos cenzu-
ros, kad beveik išstius metus A-
merikos žmonės nieko nežinojo
apie sukilimus. Tečiaus dabar
gauta Australijoj žinių, kurios
apibūdina pereitų metų įvykius.

Vasario mėnesy, 1919 m. liko
paskelbtas generalis streikas Li-
moj, Peru. Tasai streikas greit
išsiplėtojo į revoliuciją, kurią
pasisekė nuslopinti tik sušau-
džius tukstančius žmonių.

Antofagasta ir Punkta Are-
nas buvo judėjimo centrai. Chi-
lė's valdžia pradėjo siųsti ka-
reivius streikininkų numalšini-
mui. Regimėntas "Esmeralda"
perėjo streikininkų pusėn. Kada
valdžia pasisekė įveikti "sukilė-
lius, tai ji sušaudė iš sukilusių
karevių kas penktą žmogų, —
viso 300.

Nustelbus streiką, valdžia su-
ėmė visus vodus ir išvežė ant
neapgyventos salos.

Štai kokį raportą įteikė val-
džiai streiko malšintojai: "Strei-

kas nustelbtas. Streikininkai
iššudyta. Visur ramu".

BULGARIJA.

[Federatos Spaudos Žinia]
Sofia. — (Spėjama, kad įsi-
kurs socialistų valdžia). Labai
galima, kad trumpu laiku Bul-
garijoj susivėrs socialistų val-
džia. Spaudžiant darbinin-
kams, dabartinė koalicijos val-
džia priversta buvo rezignuoti.
Manoma, kad Dr. Deneff, bu-
vusis premjeras ir užsienų rei-
kalų ministeris, bus pakviestas
sudaryti socialistinį kabinetą.

FRANCIJA.

[Federatos Spaudos Žinia]
Paryžius. — (Ką mano Jean
Longuet apie Amerikos socialis-
tų skilimą). Jean Longuet,
Karl Markso anukas ir laikra-
čio "L'Ųpopulaire" redaktorius,
labai apgailestauja Amerikos
Socialistų Partijos skilimą.

"Šiandien viso pasaulio dar-
bininkų klesai reikią vienyties".
Longuet ypač pabrėžia reika-
lingumą bendrai veikti, ku-
met Amerikoje kuriasi tokie ko-
mitetai, kaip New Yorko Lus-
k'o komitetas, ir kuomet Ame-
rikos valdžia taip bjauriai el-
giasi su Rusijos sovietų atsto-
vu L. C. A. K. Martensu.

[Federatos Spaudos Žinia]
Paryžius. — Operos streiki-
ninkus remia darbininkai). Dar-
bininkų teatre Paryžiu susibu-
rė opera.

Kiek laiko atgal Paryžiaus
Theater de l'Opera dainininkai
ir muzikantai sustreikavo. Dar-
bininkai tuoj pakvietė streiki-
ninkus suorganizuoti naują ope-
ros kompaniją.

Streikininkai sutiko. Ir da-
bar Maison des Syndicats teat-
ras vakarą statoma gerusios
operos. Menamas teatras pri-
klauso darbininkams.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda viešius reikalus, kaip kriminališkuose
taip ir civiliškuose teismuose. Daro
viešius dokumentus ir popierius.
Namų Ofisas: Miesto Ofisas:
3323 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.
Ant trečiojo lubų 1111-13 Unit Bldg.
Tel. Drover 1319 Tel. Central 4411

29,000 markių Lietuvos Socialdemokratams pasiūsta iš Lietuvos Laisvės Fondo.

Kaip buvo Naujienose minē-
ta, gruodžio 29 d. 1919 m. Ame-
rikos Lietuvių Darbininkų Ta-
rybos Laikinasis Komitetas lai-
kė savo posėdį Chicagoj. Po-
sėdyj buvo perskaitytas ką-tik
gautas iš Lietuvos nuo Zymiausio
Lietuvos Socialdemokratų
veikėjo, d. Stepono Kairio, raš-
tas, kuriame jis nušviečia visą
dabartinį Lietuvos politinį ir
ekonominį padėjimą, jos kovas
su išlaukiniais priešais ir viduj
partijų santykius ir Lietuvos
darbininkų kovą už savo teises
naujai kuriamoj nepriklauso-
moj Lietuvos respublikoj,—ir
galiaus, kreipdamasis į Ameri-
kos lietuvių darbininkus del
paramos savo klesos draugams
Lietuvoj, drg. Kairys savo raš-
tą baigia šiais žodžiais:

"Šiuo kartu vargu besiduos
[Lietuvos] darbininkų klesą ir
jai sekdami mažžemiai uki-
ninkai nugalėti susimetusiai
apie klerikalus reakcijai. Re-
voliucinis upas darbininkuose
kyla; jų noras ne tik kraštą gin-
ti, bet ir tinkamai jį sutvarky-
ti darosi aiškesnis. Lietuvos
Social-Demokratų Partijai ten-
ka dabar atlikti vieną svarbiau-
sių savo uždavinių: suorgani-
zuoti Lietuvos proletarus ir
jiems vadovauti už demokrati-
nės Lietuvos sudarymą, už tai,
kad jos gyvenime Lietuvos dar-
bininkų klesą užimtų jai tinka-
mą vietą, kiek galint giliau su-
demokratinti visuomenės gy-
venimą ir įvykinti visas socia-
lines reformas, kurioms kraštas
savo ukiu yra jau pribrendęs ir

kurios darbo žmonių gerovei
reikalingos.

"Lietuvos Social-Demokratų
Partija kaskart vis stiprėja; jai
teks suglausti apie save visas
socialistines krašto pajėgas ir
išaugti į tikrą Lietuvos darbi-
ninkų klesos partiją.

"Jūsų pagalba, draugai, būtų
labai reikalinga..."

Kuo gali Amerikos darbinin-
kai padėti savo draugams Lie-
tuvoj kovoti už savo geresnę
ateitį? Kol-kas tik moraliai ir
finansais. Pinigų jiems reikia,
kad galėtų tinkamai išplėtoti so-
cialistinę agitaciją, šviesti ir
organizuoti Lietuvos proleta-
riatą.

Tatai suprasdamas, Ameri-
kiet. Darb. Tarybos Laikinasis

Komitetas nutarė pasiūsti iš
esanciojo globoj Lietuvos Lais-
vės Fondo 500 dolerių, ir ta su-
ma vakar tapo išsiųsta Lietuvos
Social-Demokratų Partijai var-
du dgo. Stepono Kairio, Kaune.
Pasiūsta Continental and Com-
mercial National Banko draftu
500 dolerių sudaro 29,411 vo-
kiškų markių.

Draugai darbininkai, remki-
mė savo klesos draugus Lietu-
voj! Aukokite Lietuvos Lais-
vės Fondan, kuris Amerikos
Liet. Darbininkų Tarybos ir ta-
po tam reikalui įsteigtas. Aukos
reikia siųsti Liet. Laisvės Fondo
išdinkinui adresu: K. Gugis,
3323 S. Halsted, St., Chicago,
Ill.

Continental and Commercial National Bank
of Chicago
No. 10752
to DEUTSCHE BANK, BERLIN
ORIGINAL
Pay from our balance with you to the Order of
Steponas Kairys
Twenty nine thousand four hundred eleven & 100/100 Mark.
CHEQUE FOR
M29411 76/100
Continental and Commercial National Bank of Chicago
MANAGER FOREIGN DEPARTMENT.

Paveikslėlis Drafto apt 29, 411.76 Markių, pasiūstų Lietuvos darbininkų judėjimui paremti.

Skaitytojų Balsai iš Ivaizių Sricių.

Rašo ŠERNAS.

DRABUŽIAI IS AUGMENŲ LAPŲ.

NEISMANELIAI.

Byvo laikai, kada brooklynis-
kis socialanarchistų organas
Laisvė stojo "už savo princi-
pus": nėra karės, kurią turėtų
remti ir dagi joj dalyvauti —
darbininkai. O p. Baltrušaitis
stačiai pasisakė, kad jis priešin-
tųsi "ir socialistinės tėvynės gy-
nimui". Vadinas, jeigu darbi-
ninkų klesą paimtų į savo ran-
kas kokios nors šalies valdžia
ir kitų šalių reakcionieriai ryž-
tųsi ją sutriuškinti, tai ir tuo-
met socialanarchistinė Laisvė ir
Baltrušaitis priešintųsi tos šalies
darbininkų pastangoms atmū-
sti savo vergėjų puolimą. Tuos
žmones, kurie šitokį ponų social
anarchistų protavimą kritikavo
ir sakė, kad jisai yra atžagarei-
viskas, Laisvė ir p. Baltrušaitis
kitaip ir nevadino, kaip pasi-
davėliais, niekais, socialbiury-
bėmis ir tt.

Taip buvo aną met. Bet da-
bar? Dabar socialanarchistų
Laisvė kitą giesmę gieda. Lai-
svės nr. 11 sakoma: "...o jisai
nė nežino, kad yra toks daly-
kas, kaip revoliucinė karė —
kuomet yda karę patis darbo
žmonės, paėmę visą valdžią iš
savo rankas."

Je, išties, jeigu kas nežino,
kad toks dalykas yra, tai — tik
socialanarchistų Laisvė. Ji vei-
kiausia nežino ir tai ką sakė pi-
rma ir ką sako dabar... Sociali-
stai šitą jau senai žinojo ir sakė.
Tas socialanarchistų organo sty-
gavimas veikiausia yra tik "ne-
lėmtas pasirikimas". Nereiks
ilgai laukti, kad jie ims dar ki-
tą giesmę giedoti. Pastovumo,
savo nuomonių gerbimo pas-
tuos ponus — nė už sudilusį dvi-
lekį. Jie tikrų tikriaus Freitago
šmokai. — Žinomas.

L.D.L.D. Reikalai.

Atsišaukimas į Chicago ir apielinkės LDLD kuopas.

Draugai ir draugės! Mes, Chi-
cagos LDLD. 86-tos kuopos Ko-
misija, tos kuopos vardu atsi-
šaukiame į visas Chicago ir a-
pielinkės LDLD. kuopas, kvies-
dami visas į darbą. LDLD. 86-ta
kuopa, pasilikus ištikima socia-
lizmo principams ir gindama
LDLD. konstituciją ir pačią tos
draugijos gyvybę nuo komunis-
tiškų pasikėsinimų, gruodžio 28
dieną, 1919, persiorganizavo,
pašalindama iš kuopos tuos as-
menis, kurie ėmė laužyti drau-
gijos konstituciją ir pačią drau-
giją mauti ant komunistiško
kurpalio.

Tatai padarę, mes kviečiame
ir kitų Chicago ir apielinkės
LDLD. kuopų draugus ir drau-
ges, kuriems brangus yra socia-
lizmo idealai, ir kuriems rupi iš-
laikyti LDLD. ta vienintelę
darbininkų apšvietos ir kultu-
ros organizaciją, padaryti tą
patį ir stoti eilėn su mumis ap-
gynime LDLD. nuo komunistiš-
kų pasikėsinimų.

Jie buvo demoralizavę ir su-
ardę LLS-gą, dabar stengiasi
tą patį pragaistąingą žygį atlikti
su LDLD.

Mes žinome, kad kiekvienoj
kuopoj yra draugų, kuriems ru-
pi LDLD. išlaikymas taip, idant
ji galėtų tinkamai vykinti tuos
uždavinius, kuriems ji tapo į-
kurta. Deltogi imkimės darbo.
Stverkimės perorganizuoti visur
LDLD. kuopas, pašalindami iš
jų tuos elementus, kurie tem-
pia draugiją į komunistiškas
pelkes, idant apsilavę nuo jų
galėtume sekmingai, solidarin-
gai, veikti ir vartyti darbą pi-
rmyn.

LDLD. 86 kp. komisija:
A. Karsokas,
V. Martinaitis,
J. Vilis.

Redakcijos Atsakymai

J. Blasziui, Harvey. — Jūsų
rašą atidavėme N-nų B-vės di-
rekcijai.

J. Wanagaičiui, Beloit. —
Tai jų privatinis šeimynos rei-
kalas, ir kurį laikraštis negal ki-
šties. Nedėsimė.

Joseph Jacobaitis, Harvey. —
Vistiek, kad ir būvęs kareivioj
takso nuo uždario reikės mo-
kėti. Nepiliečiai turi išpildyti
mokesčių nuo pajamų blanką
Form 1115.

Martos Sunui, Chgo. — Apie
tai jau buvo rašyta. Kartoti ne-
apsimoka.

Askė Babė, Chgo. — Išspau-
sinome angsčiau prisiųstą.

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruimas 1322
Phone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto

2121 North Western Ave.
Valandos: 6 iki 8 vakare.
X-Spinduliai. Phone Armitage 2016
Rezidencijos telefonas West 6126

DR. C. K. KLIAUGA
Dentistas.
NAUJIENŲ NAME
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos: 9 — 12 ryto ir 2 — 9
vakare Phone Canal 257

Telephone Drover 5052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val vaka-
re. Nedėliomis pagal sutarimą,
3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Dievo Garbei.

ZEMAITES Vaidelis.

(Pabaiga)

Atbego pana. Klebonas liepė vyrams ritinius iš skrynios kilnoti, peržiūrėti. Pana išsiskyrė tris ploniausias drobės ritinius, rokuodama:

—Bažnyčios marškoniai apdarai — albos, kumšros išsibagė, išplyšo, tuoj reikia siuveljoms atiduoti pasiuti. Tvirta drobė. Pats Dievas čia davė...

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikata.

Kosulys

Yra tai vienas simptomas, kuris paprastai draugauja peršalimams, gripui ir kitiems nesmagumams, kurie užgula kvėpavimo trinkelės. Tokiam atvejui reikalingas vaistas, kuris neretai apmaldina uždegimą, bet kartu sulauko kritika ir kovuli. Rasi, kad nėra nieko geresnio už...

Severa's Balsam for Lungs

(Severa's Balsam Plaukams) kuris yra gerai žinomas nuo 1881 metų, kaip vienas patikimiausių vaistų nuo peršalimo, užkimo ir kosulio, ypač tų, kurie kyla po šalio, nuo kvėpavimo trinkelės uždegimo, iš prieštato spazmodinio smaugimo arba infuzijos. Kainos: 50 ct. ir 1 dol. taktu arba 50 ct. ir 2 dol. taktu. Pasiduoda visur aptiekose.

Severa's Lietuviškas Kalendarius 1920 metais duodamas dovana! Pasirūpinkite jį laiku.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

—Likusiąją drobę aršinais mieruoti, ar visais ritiniais tak-savoti? — galvojo klebonas.

—Ką čia taksavoti, ką čia mie-ruoti? — užsisoko žydas, verda-mi skrynios viršų. Ką čia daug kalbėti... užamu, užamu kaip stovi su visa skrynja. Niu pons klebons, kiek įkainiosi?

—Brangus daiktas, hm... O kiek duodate?

—Niu, kaip su šviesia asaba nevalia derėtis... Dešimtį rub-lių, troštas ar pelnas ant rizik!

—Mat kokie gudruoliai! — užsisoko moters. — Tiek riti-nių, norite taip pigiai. Oho! jums nagi nepersėjo tiek linų suverpti, išausti...

—O ar jusų persėjo? — ginči-josi žydas. — Kam persėjo, tas durnas buvo, kad nedėvėjo... Kiek išsigulėjusi, gal jau nie-kam netikusi? Dešimtis rublių irgi pinigais. Daugiau nė skati-ko...

Derisi, ginčijasi moters, žydas prie skrynios, o Martynienė, ant židinio susilenkusi, ašaras kaip pupas lašina. Jos vaikučiai, apdriškę, nuskarę, plikais keliu-kais, kiaurais pėliukais, pusba-si, aučiukų skindeliais vilkini; įsilindę tarpe klebono ir žydo, užsivertę tai vienam, tai kitam į akis spokso.

Primušo žydas turgų, paėmė skrynją užamu su visais riti-niais — už dvyliką rublių.

Dabar grįžta prie priegalių, klebonas prašo po penkis rub-lius, žydas siūlo po tris.

—Ui, kad pons jo mylista ne

vierysi, — šaukė žydas, — aš andai tokią pat priegalių... rigitokią pat pirkau nuo Martynie-nės už tris. Jai duonos reikia, už tris atidavė, o čia dykai ir taip brangiai...

Visiems kniošt! atsiminė Mar-tynienė. Tokia artima giminė nabašninkės, kur ji? Tetos nau-dą drasko, taksavoja, o jos nė balso... Dairosi visi. Pamačiu-sios moters, davatkos, pasiekda mos ėmė ją kumščioti.

—Kiaurą žiemą nuo pat ruden-takus nutakavo, tetą nukaršino — tratėjo Barborą. — Vai-kai ant mano sprando... ji per naktis dienas prie tetos. Dabar jai spygą... senai žinojau! Sie-nos do lentynos jai bepaliks...

Tuo tarpu žydas skubiai išvil-ko skrynją su ritiniais; priegali-ves į ryšį sukrėvė ant rogių iš-lėkė. Vienas tik senis Joselis pasiliko dar bevėpsas. Liko su-lūžę baldai sukutę puodai pas-kludę asloje.

—Tikrą tetą prižiūrėti ligoje, — rokavo klebonas — ir nukar-šinti buvo jos priedermė, kaip o-artimos giminės... Kur ji da-bar? Martynienė! — pašaukite ją pas mane.

Ta sulinkusi išbalusi, net pa-juodavusi, užsivėrusi priešo ir pabučiavo klebonui į ranką. —Pasiskirk kas tau patinka iš-tetos daiktų. Gali pasiimti palaik-ų už nuokarinimą, — parodė lazda į baldus asloje.

—Ką čia beimti, nieko nebeli-ko, — užsisoko Barborą. Vai-kai per žiemą ant mano spran-do, štai nudriškė nė aplopyti ne-turėjo laiko, nė kuomi, — pliki, nuogi.

—O kas tau darbo? — šokosi klebonas. —Ko ištižusi: iki šiol nieko nesakė. Butų gavusi pa-laikų ant maldos... Man nė tiek rūpesčių, klapatų ant galvos, — negaliu visais rūpinies. O tu val-dyk liežuvi...

—Valdyk liežuvį — atkartoję Barborą. — Butų mokėjusi ir ji pati ubagus pamaldyti, išda-linti skarmalus. Kam čia tarpi-ninkų? Išdraskė, išspardavė už niekus patalynę, tiek audekų. Gal iš jos motinos čia buvo da-lis...

—Cit!cit!cit! — iš visų kerčių davatkos draudė Barborą. Nesig-linčyk, ne laidyk liežuvio, tėvelis dvasiškas geriau žinosi ką daras...

—Bambės ar ne bambės — vištieki, — tarė klebonas. — Aš turiu juodą ant balto, akis galiu išbadyti.

Tai sakydamos ištraukė iš už-ančio popierį, kišdamas Jose-liui: —Tegul Joselis perskaito, pa-matys.

Nabašninkė Marcijona mir-dama šventabyliai ir prie-klodniai užrašė visą savo tur-tą, kilnojamą ir nekilnojamą...

—Tai yra, — aiškino klebo-nas, — visą naudą, drabužius, indus, skrynias, šėpas... vadina-si kilnojamas turtas; o žemė, daržas, triobėsiai, — bus nekil-nojamas turtas, — suprantate?

—Suprantame! — atsiliepė iš burio.

—Taigi, — tarė klebonas, — kilnojamą ir nekilnojamą tur-tą, visą užrašė ant bažnyčios, ant maldos, ant Dievo garbės...

—Kas tas jos raštas? Kaip ji galėjo ne savo? — šaukia įskar-šėjavusi Barborą. — Pusė Mar-tynienės motinos — jai priguli. Bažnyčia duonos turi, o čia ba-das... Pašėlusi garbė kitą ap-vogti!...

—Tylėk! — sušuko klebonas, — ba tuoj liepsiu išmesti! — Tylėk... senai žinojau! — patylomis bambėjo Barborą.

Joselis perskaitęs, duodamas atgal popierį irgi ėmė aiškinti: jog dar jis atmena kaip Marty-nienės motinos ir dabar miru-sios Marcijonos tėvai pirkto dar-žą ir seną triobą, toje begyven-dami pastatė naują. Mirdami pa-liko toms dviem dukterims. Vien-a senai mirė antra dabar. Po teisybės, prigulėtu Martynienei viskas... O kad tetą užrašė, tai nors pusė, jos motinos dalis... Svetima negali užrašyti, taip ir žydelių yra. Labiau kad sukcesorius su vaikais badu

stimpą—svetlimam palikti, niu nu! Ant galo — yra advokatai teismas...

—Čia ne mano valia ir ne ma-no kalčia, — teisinosi klebonas. Jei kas nesavo užrašė, tas ir pa-kutavos... Prigulėjo ar kam pri-guli, o testamentu dokumentų panaikinti ar už nevožnius pas-kaityti — neturiu tiesos... Baž-nyčiai paliktas turtas, bažnyčia turi ir suvartoti... Kas drįstų užrašus sulaužyti ar per teismą atimti, tas didžiausį šventvagystę-griekų papildytų, o aš saugo-damasi šventvagystės, tuos na-bašninkės užrašus, šventai tu-riau pildyti.

Martynienė vos tik įsikibo į sieną, ką tik ant žemės nepagriu-vo. Pasikukčiodama balsu ėmė verkti. Vaikučiai pamatę ver-kiančią motelę, puolė šaukdami —Mama! mamate! neverk! neduosim! — irgi ėmė sykiu verkti.

Baisiai liudnas reginys. Pas-kutinis vargas ir nelaimė stojo-si visų akyse. Motina vos gyva, išbadėjusi, nusikamavusi. Vai-kučiai išbalę apdriškę, susalę, prisiglaudę apsikabinę ramino motiną, meldė neverkti. Nesu-prasdami jos skriaudos, neat-jausdami jos vargo, gailisi tik, kad mamatė verkia.

Visiems susirinkusiems aša-ras stojo akyse. Joselis kran-keiodamas išsinešino. Moters davatkos, ryšėjais pasibrauk-u-sios patylais slankiojo pro du-ris, vyrai kažin kur išnyko. Bar-bora eidama ant namų net dre-bėjo iš apmaudos, kumščias su-gniaužusi, mojuodama šnibžde-jo: —Senai žinojau... Apyplėšęs tą ištižėlę, žydams pusdykiai su-kišęs — tu tylėk, 'liepsiu išmes-ti'. Bažnyčiai mat rupi išplėšti siratams turtai, "bažnyčia turi suvartoti." Melagis! Ne bažny-čia, bet klebonija. Kur dės baž-nyčia daržą ir triobą? — senai žinojau... Joselio sunus advo-katas. Joselienė senai prašo aš-tunčius išausti. Neimsiu užmo-kesnio, pasigailės tų baibokų. Ar ba nuvesiu visus ir pamesiu kle-bonui — maitink, išdraskęs, iš-taksavęs svetimą naudą. Testa-mentai, dokumentai — tos pa-kvaidės! Šventvagystė mat ieš-koji savo — senai žinojau...

Parbėgusi namo, laksto po kerčias, duris, daug, neįmano ant ko apmaudą quversti. Ka-maroje sukiurnėjo Martynienės mažasis vaikas, Barborą pama-nė:

Išmesiu laukan! Kam man tos žalgos? Atidaro duris, vaikelis sė-džiasi lovoj, tiesia rankeles prie jos, ima juoktis. O gražus ku-dikis, išmiegojęs baltai raudon-nes akelės da ašarotos, spindi.

—Siratėlė! paukštelis! tu nie-ko dar nesupranti likęs apvog-tas. Priglaudė vaikutį, iškėlė iš lovos, padavė duonos riekelę. Suskaudo jos širdis, susigraudi-no, pradėjo pati verkti. Matė tokią neteisybę, tokią skriaudą nelaimingos Martynienės. Norė-tų visiems atkeršyti, parodyti, o čia bejęgė prieš galingiausį kle-boną.

Kleb. tik vienas likęs "pasigai-lėjo" Martynienės. Ilgai dar jai privydžiojo ramindamas, kad nelaistytų ašarų darmai, bet lai-kytų griekams apverkti. Savo vargus ir bėdas Dievui apiera-votų, nes vargas ir nelaimės lei-stos iš Dievo valios, be kurios nė plaukas nuo žmogaus galvos nenukrinta. Ką Die-vas myli, tam kryželiu duoda, o kas juos kantriai ir nužemintai neša, tas dangų užsipleno... To-liau aiškino, jog Dievo apveido-je, nė vienas gyvas sutvėrimas nepažauja. Miško paukšteliai žvėreliai, menkliausi vabalėliai, nė sėja nė pjauva, o žyvnastį gauna... Ir dar tvirtino, jog už sanžinišką išpildymą savo prie-dermės, tai yra prižiūrėjimą ir nukaršinimą tikros tetos, Dievas šimteriopai atnagradys. Geras darbas niekuomet nepaliks be nagrados — jei ne ant šio, tai ant ano svieto, tvirtai gali tikėtis nagrados... Ant galo dar iš ge-ras širdies sutiko Martynienę įleisti gyventi į tetos triobą, jei ji atbus penkiasdešimtis dienų vasarą prie klebonijos

Ar Norite Turėti Teisingų Žinių Laikraščiuose?

Ar Jūs numanote, kad kapitalistinė spauda ir kapitalistinės spaudos žinių agentūros niekad neskelbia tiesos apie atsitikimus Europoje, apie tikrąją padėtį Europoje, apie besi-dedančius dalykus Meksikoje ir apie kasyklų ir plieno industrijos darbininkų streiką?

Ar Jūs žinote, kad kapitalistinė spauda, kapitalistinių laikraščių žinių agentūros kon-troliuoja patį didžiaturčią, patį kapitalų viešpatį, ir kad, suprantamas dalykas, jie neli-džia skelbti tiesos žiniose neiškraipę jų taip, kaip to jų, kapitalistų, interesai reikalauja?

Ar Jūs norėtumėt, kad NAUJIENOS gautų ir žmonėms, taigi jums patiems, suteiktų teisingų žinių apie visa tai, kas ištikrųjų šiuo kritinguoju istorijos laikotarpiu dedasi pasaulyje?

Be abejo, jūs to norite nemažiau, kaip kad mes patys. Bet kad tai būtų galima padaryti, Jūs patys, skaitytojai, padėkite mums gauti tikrų ir teisingų žinių. Tada galima padaryti tik išiegiant laisvą, kapitalistų nekontroliuojamą spaudą — laisvos spaudos žinių agentūrą.

Praeitų 1919 metų lapkričio 25 dieną laikytoje Chicagoj Amerikos Darbo Partijos konvencijoje tapo suorganizuota FEDERUOTOS SPAUDOS — The Federated Press — asociacija, kurios vienintėlis uždavinys bus — pranešti tikrų, teisingų ir ypač darbininkams svarbių žinių, kurias dabar kapitalistų spauda arba tyčiomis užslepia, arba biauariausiu būdu iškraipo taip, kad jose vieni melai telieka. Naujai įsteigtoji Federuotos Spaudos asociaci-ja yra grynai kooperatyvinė įstaiga. Jos pildomosios tarybos pirmininku išrinkta Robe-rtas M. Buck, Amerikos Darbo Partijos leidžiamojo organo The New Majority redaktorius. Kiti tos tarybos nariai yra: E. B. Ault, laikraščio The Seattle Union Record redaktorius; W. B. Hilton, cinančių iš Wheeling, W. Va., laikraščio Majority redaktorius; R. B. Smith, lai-krasčio The Butte Daily Bulletin redaktorius; J. Deutelbaum, The Detroit Labor News re-daktorius; Joseph Schlossberg, oficialio Amalgamated Clothing Workers of America organo The Advance redaktorius; Herbert E. Gaston, Nonpartisan League Minneapolisio laikraščių vedėjas; ir F. J. Schwan, Fort Wayne, Ind., laikraščio The Worker redaktorius. Orga-nizacijos galva yra E. J. Costello, vienas socialistų dienraščio The Milwaukee Leader redak-torių, per septynerius metus buvęs The Associated Press agentūros redaktorius ir kores-pondentas, o paskiau The Chicago Herald'o redaktorius. Administratorium paskirta Louis P. Lochner, žymus New Yorko publicistas ir iki šiol buvęs The International Labor News Service redaktorius.

Kad šita laisvos spaudos organizacija turėtų pasisekimo ir galėtų savo uždavinius pri-deramai pildyti, reikia nemaža pinigų. Togiad pildomoji asociacijos taryba nutarė gau-ti paskolas, ir tuo tikslu išleidiu už \$100,000 bonų.

Darbininkai! Laisvos spaudos įsteigimas dabar priklauso nuo Jusų. Padėkite ją įsteigti, pirkdami paskolos bonus.

NAUJIENOS dedasi prie laisvos Federuotos Spaudos įsteigimo ir kviečia savo skaity-tojus pirkti bent po vieną paskolos boną, kad surinkus reikiamąją pradžią sumą. Vieno bono vertė yra \$25. Bonai išleisti penkių metų terminui; tam laikui pasibaigus, skolinto-jams pinigai bus atmokami su 6 procentu metinių palukamų.

Išpildykite paduotą čia blanketę ir kartu su čekiu ar money orderiu atsiųskite Naujie-noms arba tiesiai į Federuotos Spaudos ofisą.

THE FEDERATED PRESS, W. B. Hilton, Treasurer, 1506 Market St., WHEELING, W. VA. 1920

The undersigned applies for bonds of THE FEDERATED PRESS, of the deno-mination of \$25.00 each, and incloses herewith (check) (money order) payable to W. B. Hilton, treasurer, THE FEDERATED PRESS, Wheeling, W. Va., in payment therefor.

Name Address

P. CONRAD LIETUVIS FOTOGRAFAS

3130 So. Halsted Street. Phone Drover 6369.

Kurie turite Lietuvoj tėvus, gimines ar pažįstamus, siųsdami laišką, pasiųskite ir savo paveikslą, kuris suteiks jiems didį džiaugsmą. Jeigu jo netur nusitrauk tuojau. Mes padarome parankiausius siuntimus Lietuvon. Per-imame senus, padarome didelius, visokiame spalvose, su-dėdami ant vieno; iš kelių skirtingų. Pritaikome rė-mus visokiems paveikslams. Traukiame; pagrabus na-muose, prie bažnyčių, ant kapinių, sueigas, familijų gru-pes, veselijas, pavienius ir t.t.

Atidara Panedėliais ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakare. Utarninkais, Seredomis ir Ketvergais nuo 8 ryto iki 9 vakare. Subatomis nuo 8 ryto iki 10 vakare. Nedėliomis nuo 8 ryto iki 6 vakare.

Užsirašyk Lietuvos Laikraštį

išeina kartą į savaitę Kaune. Yra 8 puslapių ir yra leidžia-mas Krašto Apsaugos Ministerijos. Mes gavome sekantį ingaliojimą tą laikraštį užrašinėti Amerikoje:

K. A. M., Generalis Štabas Literatūros Dalis Groundžio 19, 1919 m. No. 437, Kaunas.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ, Boston, Mass.

Šiuoimi įgaliojame "Lietuvių Prekybos Bendrovę" Amerikoje rinkti prenumeratą "Kariškių Žodžio" laikraščiui. Kaina Ameri-koje metams 48 auksinai, pusė metų 24 auksinai. (Parašas) Kapitonas Ruseckas

Generalio Štabo Literatūros Dalies viršininkas. (Parašas) Vyresn. leitenantas Steponaitis "Kariškių Žodžio" Redaktorius.

Todel visi amerikiečiai užsirašykite šį laikraštį ir pa-remkite Lietuvos narsiąją kariuomenę, kuri kovoja už mu-sų tėvų šalį. Prisiųskite mums \$2.00 ir savo adresą ir gausite "Kariškių Žodį" per visus metus. Prisiųskite \$1.00 gausite per šešis mėnesius.

LIETUVOS PREKYBOS BENDROVĖ 120 Tremont Street, Boston, Mass.

Telefonas Pullman 856. DR. P. P. ZALLYS Lietuvio Dentistas 10657 Michigan Ave., Roseland, Valandos: 9 iki 9 vakare.

Reumatizmas Sausgėdė. Nesikankykite savęs skaus-mais, Reumatizmu, Sausgėde, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui; nes skau-dėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mo-estis lengvai praeina virami-nėtas ligas; mums šiandio dau-gybė žmonių siunčia padėke-vonės pasveikę. Prekė 50c per pačią 55c arba dvi už \$1.05.

Justin Kulis 3259 S. Halsted St., Chicago, Ill. Knyga: "SALTINIS SVETIMA-TOS", augalai gydymas, ka-na 50c.

Turiu patyrimą moterų ligo-se. Teisingai patarnauju prie gindymo. Moters, jeigu nori-te gerą užsiurėjimo ligoje sa-ves ir savo kudiuko, atsisauki-te I. A. Shusho, patarnavimas yra atidus.

3255 So. Halsted St., Chicago.

Siunčiame Pinigus LIETUVA!

Kursas yra \$4.50 už šimtą lietuviškų markių. Norintiems išvažiuoti į Lietuvą parupiname pasportus, EUROPEAN AMERICAN BUREAU A. PETRATIS & CO. Mgrs. 3249 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Pirma Tvirčiausia ir Didžiausia Lietu- viška Valstybinė Banka Amerikoje Metropolitan State Bank 2201 W. 22nd ir kampas Leavitt St.

Vienintėlė grynai Lietuviška Banka po priežiūra Valdžios ir Ban-ko Direktorių, kurie visi yra turtingi lietuviai biznieriiai. Padėkite savo taupomuosius pinigus į šią Tvirtą Lietuvišką Banką, kur yra garantuojama, kad jūsų pinigai yra saugiai padėti ir bus išmokėti ant pareikalavimo.

3 nuosimtis mokama už padėtus pinigus. Skoliname pinigus ant pirmo mortgiclio ir atliekame visokius Ban-kinius reikalus. Bankos valandos nuo 9 ryto iki 4 po pietų Subatoje nuo 9 ryto iki 12d. Utarninko ir Subatos vakare iki 9 val. vak.

VYRIAUSYBĖ: JONAS B. BRENZA, Pirmininkas JULIUS C. BRENZA, Karieris JONAS KROTKAS, Vice-Pirm. S. A. SZYMKEWICZ, Vice-Prez. DIREKTORIAI: ANTONAS BROZIS ANT. ENZBIEGL ST. SZYMKEWICZ M. S. BRENZA JONAS KROTKAS ZIGM. BALCZIKONIS JUSTIN MACKIEWICH JULIUS C. BRENZA JONAS B. BRENZA,

Apsauga Padetiems Pinigams. SECURITY BANK OF CHICAGO

Milwaukee Ave. cor. Carpenter St. NARIAI FEDERAL RESERVE SYSTEM

3% PELNO ANT PADĖTŲ PINIGŲ

Saugios Depozitų Dežės Mainoma Svetimšaliu Pinigai

Atdara panedėliais ir subatomis iki 8 val. vak

Pasidėk savo pinigus ROSELAND STATE SAVINGS BANKE 11500 MICHIGAN AVE. UŽTIKIMAS BANKAS. Kapitalas ir Antviršis \$250,000.00

Gyvenantieji Provincijoje

farmose ir kaimuose toli nuo miestų, paprastai turi savo vadinamą "Naminių Aptieka", kurioje laiko vatą, karbolį, borakso rūgštį ir kitus reikalingiausius dalykus, tarp kurių ir dėžutę cukrainių PARTOLA.

Jie žino, kad užsikimšęs skilvis užtersia ir kraują, ir kad tokiuose atsitikimuose būtina reikiama suvalgyti prieš miegą 3 cukraus PARTOLA, kurios išvalo kraują ir skilvį.

Skilvio užsikimšimą parodo šie apsirėškimai: galvos skausmai, žeksėjimas, nenoras valgyti, kartais vėmimas, sunkumas po širdžia, tingumas visame kūne ir nenoras dirbti.

Jeigu jūs jaučiat kurį iš tų apsirėškimų, tai tuoj suvalgykite prieš miegą 3 cukraus PARTOLA. Ant rytojaus atsikelsite jau be jokių nesmagumų, nes per naktį PARTOLA tikrai išvalys jūsų skilvį ir pašalys jūsų sunkumus.

Todel tai ir reikia turėti PARTOLA kiekviename namuose, kad kiekvienam laike jos būtų po ranka jūsų naminiame aptiekioje. Nusipirkite iš anksto, tuoj dabar. Dėžė PARTOLA kaštuoja \$1, o 6 dėžės -- tik \$5.

Adresuokite tiesiog į

APTEKA PARTOSA

160 Second Avenue, Dept. L. 1.
New York, N. Y.

Kitas Laivas Rengiamas Lietuvon

Gavę žinią iš Lietuvos, kad jau siuntiniai, kurie mūsų pirmiau buvo pasiųsti jau yra išvežiojami po Lietuvą, dabar rengiame kita laivą, kuris išeis vasario mėnesyje. Norintieji siųsti ant laivo turėtų kreiptis prie mūsų informacijų. Siuntiniai visi turi būti mums Bostonian pristatyti ne vėliau vasario 10 d.

LITHUANIAN SALES CORPORATION,
120 Tremont Streets,
Boston, Mass.

Sveikam Kune Stipri Dvasia

Kam be reikalo kentėti? Mano specialis gydymo būdas išgydė jau daug žmonių nuo kaspininės kirmėlės, kurie buvo nebetęję vilties pasveikti. Tūkstančiai žmonių nežino, kad jie turi viduriuose kirmelę, ir gydyti visai nuo kitokios ligos; deltoji ir neišsigaudo.

Kirmėlės ženklai

Žmonės sergantys taja bauria liga paprastai skundžiasi dideliu pilvo skaudėjimu; jiems rėdota, tartum kas į gerkle įkila, vent verčia, valgyti neturi noro, galva skauda, viduriai sukietėja, ausys užia, skauda po krūtine. Kas tokių simptomų turi, tegul ateina pas mane: išgydysiu visai trumpu laiku.

Gydau taip pat ir kitokias ligas kaip vyrų taip ir moterų. Patariamai dykai.

DR. DICKSON

1645 West 47th Street.

Tarp Marshfield ir Paulina gat. Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 dieną.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APIE KURIUS ANT BRIDGEPORTO

VYRAMS IR SUAUGIEMS

Aktiniai aukso rėmus nuo \$5.00 ir auksiniai. Sidabro rėmus nuo \$1.00 ir auksiniai. Pritaikoma akinius uždėti. Akiniai: Gėlavos spindulius, nerūkimas, akių skaudėjimas, užkietėjimas ir t. t. yra vaizdas įvairių ligų, kurios gali būti pralaimėjus gerą akių prietaisą. Ištyrinamas uždėk. Jei perit ar skauda akis. Jei jos raudonos, jei galva sūpa, jei blogai matai, jei akis silpsta, netek ligiau, o įsikišk pagelbos aptiekio, kur kiekvienas pritaikoma s-kiniai uždėk. Atmink, kad mes esame garantuojam akinius ir kiekvienam gerai prireikam.

S. M. MESIROFF, Ekspertas Optikas.
Jei jūs sergate ir reikalaujate patarimo arba valgyti, atėik pas mane. Aš buvau aptiekorius Rusijoje virš 10 metų. Amerikoje 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAL. Galia padaryti bile kokius rusiškais valais. Aš rekomenduojau tik GERUS daktarus. Aš esu draugas žmonijai.
S. M. Mesiroff, 3149 S. Morgan St., Chicago, Ill.

SERGANTI ŽMONES

Gydoma chroninė ligos. Pilna diagnoza Serum del pri-
vatiškų ligų. Francužiškų daktarų gydymas del Kraujo ligų.

Dr. J. Van Paing
2221 So. Kedzie Avenue
Val. 1-3; 7-9 po pietų

Kas Dedasi Lietuvoje

KRUONIS (Trakų apskr.)

Lapkričio 23 d. įvyko Kruonio valsčiaus visuotinis susirinkimas. Buvo renkamas komitetas pavargėliams šelpti. Ligi šių dienų Kruonio valsčiuje, veikė trys komitetai pavargėliams šelpti. Šitie komitetai rupinos daugiausia išgauti Amerikos maisto, skiriamą vaikams. Kadangi senelių ir kitų pavargėlių padėtimi tie komitetai nesirūpi, tai skundai pasipylė iš visų pusių. Kruonio valsčiaus valdyba su savo įgaliotiniais pasitarus nutarė sušaukti visuotiną valsčiaus susirinkimą išrinkimui tokio komiteto. Žmonių susirinko nemaža ir po ilgų kalbų buvo išrinkti sekančieji žmonės: M. Kazlauskas, Gervickas ir Ant. Bertlingas. Dar du žmonės buvo paskirti nuo valsčiaus valdybos: Kondratavičius ir vietos pradėdamosios mokyklos mokytojas Sal. Paltanavičius.

Daugiausia triukšmo kėlė Kalvių parapijos žmonės, kurie sakė, kad juos kruoniškai skriaudžia. [L. Uk.]

Kruonyje jau bus trečias mėnuo kaip gyvuoja varlotojų b-vė. Ir ne blogai sekts, jei tuo darbu būtų kam rūpintis. Apyvarta yra maža. Yra ir tokių prekių priprinkta, kurios dar ir dabar stovi kaip pav., skepetaitės ir šilkai, kurie buvo perkami moterims patariant.

TROŠKUNAI.

Baisiai yra išsiplatinę pas mus girtuokliavimas. Ypač per vestuves. Net baisu jas lankyti. Ne taip senai taip susimušę, kad reikėjo šaukties net milicijos. Vienam kitam pradurę peiliu rankas. Degtinės visur pilna.

Prie vokiečių okupacijos gyvavo Troškunuose blaivybės draugija, kun. Asmenavičio įkurta, ir beveik sukako metai kaip ir pinigai ir knygos guli ramiai klebonijoje; nė karto susirinkimas nebuvo šauktas. Matyti, dabartiniais mūsų kunigams nerūpi kovoti prieš girtuoklybę. [L. Uk.]

SEDUVA.

Žmonės čia įbauginti, nes sordinama į kalėjimus dažnai be jokios kaltės. Štai mok. Lukosevičius buvo bolševikams esant valsčiaus tarybos nariu ir už tai, išvairius bolševikus, jį areštavo. Vietiniams gyventojams prašant, jį paleido, bet vėliau vėl areštavo. Žmonės tuo nepatenkinti, nes mok. Lukosevičius ne bolševikas ir žinomas kaip uolus vietos darbuotojas. [L. Uk.]

TELŠIAI.

Apskrities Seimelio lapkr. 22 d. posėdis buvo vedamas naujo pirmininko pil. Kuzminsko. Pirmininkui atidengus susirinkimą ir pasveikinus atstovus, buvo pranešta, kad apskrities tvarka rasta netvarkoje, ypatinai arklių pirkimo kariuomenę pinigų sąrašai ir paskolos kvotos, kurių sumos vestos be jokios knygos, iš atminties, kaip privatinis darbas. Susirinkimas labai nusistebėjo ir išrinko komisiją ištirti tam reikalui, o už netvarką raštinės vedimą nutarė patraukti atsakomybėn buvusius pirmininkus. [L. Uk.]

UTENA.

Buvusi Utenos apskrities valdyba, nemokėdama vesti tvarkos, pridirbo daugybę klaidų. Mat, apskrities viršininkų buvo paskirtas gimnazijos mokytojas, o milicijos vadu aptiekininkas, abu dvarininku. Jie gynė savo dvarų reikalus. Buvęs milicijos vadas tarnavęs karo valdymu ir daugiau turėdamas praktikos, susipykę su viršininku, atidengė daugybę jo klaidų. Kaip antai: išdavimas leidimų žydams supirkinėti gyvulių neaprežtam laikui ir skaičiui; spekuliantams supirkinėti grūdų lenkų pusėn. Žyminiai mokesniai nebuvo į knygas įrašami. Barakai ir balaganai pranyko su jų žinia. Valstybės karo šantuvai buvo išdalyti pašalinams žmonėms. Savo vežikams ir tarnams mokėdavo algas iš valstybės pinigų, išvesdami tai milicijos algose.

Daug buvo rašyta skundų del tų neteisrybių, bet apskrities viršininkas. Kaip pirmininkas k. d. partijos, gręsi turis didelių pažinčių ministerijoje ir visos todėl skundos esančios atmetos. [L. Uk.]

TAURAGNAI.

Dvarininko Gėnaičio Paakmenės viensėdyje jau vienuoliktą metą kaip gyvena nuomodama žemės gabalėlį Pakalnių šeima. Dvarininkas užsispyrė tą šeimyną pagaliau išvaryti, kadangi ji lietuviams užjaučianti. Dvarininkas buvo mėginęs ir per teismą tuos nuomininkus išvaryti. Tačiau ir čia nepavyko. Kadangi pas dvarininką dežnai lankėsi lenkų legionininkai, tai jie tur but ir patarė, kaip reikia pasiegti su tokiais darbininkais. Ir štai vieną gražią dieną A. Pakalnis buvo pašautas ir dabar gali sužeistas Utenos ligoninėje. [L. Uk.]

ZAPYSKIS.

Lapkr. 20 d., atėję į Kluoniškių kaimą 2 milicininkų ir milicijos viršininkas, reikalavo arklių stuikui. Žmonės teisinis ne senai buvę stuikoje; ir kad milicija neturi teisės varyties sau arklius; tą turi atlikti viršaitis arba seniūnas. Tuo ukininkų pareikšimo milicininkai nepaisė. Jo ir vis reikalavo savo. Vienas milicininkas nuėjo į V. B. pats atsivesti arklių. Vadas norėdamas parodyti savo galybę, šovė į sie-

nią ir ką tik nenušovė kitą pusę sienos buvusio žmogaus. Moteris ir vaikai del to labai nusigando ir net susirgo. Vokiečiai gan jau mėgavo pusties, betgi lig to nepriedavo, kaip mūsų milicija. Dejuoja tik žmonės. [L. Uk.]

PAPILĖ.

Lapkričio 9 d. čia vaidino "Malūnininkų ir kaminkrėlių" "Adomą ir Jėvą" S. Daukanto knygyno naudai. Surinkta daugiau per 600 aukšų. Į šią vakarą buvo atvykęs vienas kolčakininkas, lietuvis kuriuo visi buvo pasipiktinę ir reikalavę, kad jis visai išeitų iš vakaro arba nusirėdytų kolčakininko formą. [L. Uk.]

PAEZERELIAI.

Mūsų kunigėlis M. Brundra labai susirūpino, kai pajuto, kad jo parapijoje įsikūrę Valsiečių Sąjungos kuopa. Ypač jis pyko, kad jo pašonėje (klebonijos rumuose buvo valsčiaus raštinė) daromi susirinkimai tokios baisios organizacijos. Kad kaip norint organizacijai pakentus, jis iš karto ėmė ieškoti priekabių viršaičiui išvesti, kuris buvo kuopos valdyboje. Taigi reikalavo iš šakių apskrities komiteto, kad nuskirtų naujus rinkimus. Ir buvo nauji rinkimai nuskirti, nes apskrities komiteto pirmininku yra kun. Slarkus, kuris pasirūpino pagelbėti savajam.

Rinkimai neįvyko, nes nesurinko kiek reikia žmonių. Kunigas del to labai supyko, ir ėmė kolyti viršaitį, kad jis laiku nesusaukęs sueigos. Tai esanti didesnė nuodėmė negu žmogžudybė. Paskum kunigas reikalavo, kad žmonės priverstų viršaitį atsiprašyti, bet žmonės tam pasipriešino.

Į naujus rinkimus ruošėsi abi pusės. Davatkėlės vieną nekuniginę net apkulė lazdomis. Bet niekais nuėjo visas kunigo rūpesnis, nes viršaitį tą patį palikė žmonės. [L. Uk.]

UZUBALIAI (Alytaus apskr.)

Čia yra nemaža jaunimo, kuris mėgsta gražiai linksminis. Bet kartais ateina neprašyti svečiai, kuriems nepatinka toks jaunimo pasilinksminimas ir ima laukinių žmonių papročius rodyti.

Taip panašiai buvo lapkričio 23 d., kai atėjo vienas girtas, snieguotas Likiškių vaikinas dviem kareiviais vedinas. Vienas kareivis taip pat buvo girtas. Jėgė ėmė visus spygomis vaišinti. Jaunimas nieko jiems nesakė. Bet kai vienas troboje iššovė, tai neprašytus svečius pro duris išbruko. [L. Uk.]

ARCHANGELSKO LIETUVIŲ LIKIMAS.

"Liet. Ukininkas" rašo: Tolimoje Rusijos šiaurėje, Archangelsko srity, anglų kariuomenė aplinkybių verčiama turėjo pasitraukti Rusų kariuomenės dalyse, kariuoviose prieš bolševikus, buta ir lietuvių. Atsitraukdami iš Archangelsko anglai buvo pareiškę, jog svertimšaliai nerusai galį ištotti iš kariuomenės ir grįžti į savo kraštus. Svetimšaliais buvo įvardyti: esanti latviai, lietuviai ir lenkai. Tad Archangelsko lietuviai ir šiaip Lietuvos piliečiai kariškiai buvo kreipęsi tuo reikalu į rusų kariuomenės vadą Milerį. I tai rusų vadas atsakė, kad Kolčako įsakymu Lietuva nepripažįstama atskira nepriklausoma valstybė, todėl jo kariuomenėje esantieji lietuviai laikomi rusais ir negalį būti paleisti. Tik anglams užsistojus, jie buvo paleisti. Tačiau nesant geros lietuvių organizacijos, jie pateko lenkų globon, kurie jau nebepaleido lietuvių iš savo rankų ir tad, kai laivas iš Archangelsko buvo atplaukęs į Dancigą, iš kur nusigabeno lietuvių tur but į Lenkiją. Vis delto kai kuriems lietuviams pasisekė nuplaukti į Rygą. Daug lietuvių yra likusių dar Archangelske.

Vaziuosi 15 Minučie Sutaupinsi \$115

ŽEMA RENDA REIŠKIA ŽEMAS KAINAS

Jeigu mūsų sankrova būtų pačiame Didmiestyje, mes turėtume mokėti daug augstesnę rendą; delei šito tai reikėtų mums turėti augstesnius kainas už KERZHEIM, Amerikoje plačiai žinomą, geriausį Player Piano. Mes sutaupiname jums visas tas bereikalingas išlaidas laikydamosi nuosaliai nuo Augstų Rendų Distrikto. Vaziuokite 15 minučių nuo Didmiesčio, ir sutaupinsi \$115.00 ant šito pasiulymo.

Prie Kerzheim Player Piano,

6 pėdų ilgio, suolas, uždangalas ir 20 muzikos rolių.

LENGVI ISMOKEJIMAI BE NUOSIMĖIO.

USED and SAMPLE PLEYERS and PIANOS			
Hines used Piano, at	\$175	Gerholt Player Piano, (floor sample)	\$388
Auerbach Piano, oak finish	\$269	Churchill Player Piano, (floor sample)	\$475
Hailet and Davis or Adam Schaff Piano	\$100	Kerzheim Player Piano, oak finish, slighty used	\$345

KLEIN BROS
PIANO STORE
2027-29 SOUTH HALSTED ST.

NEAPSIRIK su žturu. Atsimink, mes esame prie Halsted gatvės arti 20-tos. Mes uždaroame 5:30 val. vak. kasdien. Subatomis, 6 val. vakare.

Extra! Extra!

Nepaprastas išpardavimas tik šį mėnesį. Mes turime 22 naujus muro namus, kuriuos mes parduosime labai pigiai ir ant labai lengvo išmokėsčio. Tie namai yra budavoti visi pagal naujausią madą: maudynės, elektros šviesos ir tik pusė bloko nuo Lietuviškos Bažnyčios. Visi tie namai randasi tarpe 43-čios ir 44-tos ant California Ave. Tamsta gali pirkti vieną tų namų įmokant tik \$1,000 ir \$35.00 kas mėnuo. Namas randos neša į mėnesį po 50 dolerių.

Atvažtuok nedėlioj ir kokią kitą dieną, mes parodysim Jums namus ir išaiškinsime apie lengvą išmokėjimą. Atvažiuodamas atsivešk savo žmoną ir nepamiršk pasiimti pinigų ant rankos duoti. Jei manai įsigyti gražų namą, nepraleisk šios progos.

AUGUST SALDUKAS,

4414 So. California Ave.,

Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902.

3514-16 W. 12th ST.

Artį St. Louis Ave.

CHICAGO, ILL.

Pranešu Visiem

Kad Salute Stomach Bitters yra pripažintas Washington, D. C. užtikrą ir geriausia gyduole del kiekvieno, kas tik jaučias vidurių nesusveikata, skauda po krutine, vidurių užkietėjimą, skilvio nedirbimą, neskanus atsirgimo neturint apsteto, galvos skausmą strėnų ir inkstų ir taip toliau. Salutes Stomach Bitters viską prašalina ir palieka laimingą, taigi kurie jaučiatės nykstat, tai persitirinkite, o busite užganėdinti. Kaina bonkai \$1.50, 2 bonkos \$3.00, 4 bonkos, \$5.25, 6 bonkos \$7.50 12 bonkų \$14.00.

Salute Bitters iš šaknų žievių, žolių sėklų ir žiedų, ir nėra pripažintas svaigalu, bet gyduole. Galima gauti kiekvienoj aptiekioje, o jeigu negali gauti tai prisiųskis money orderiu pinigais, o mes gave pinigais ir užsakymą kiek reikalaujai tai prisiųskime del tamistų. Pasarga: Reikalaudami prisiųskit dikrą ir aiškų savo antrašrą ir rašykite taip:

SALUTE MANUFACTURE
P. A. BALTRANAS CO.,
616 W. 31st St., Chicago, Ill.

DAKTARAS NAMUOSE.

Tik ką išėjo iš spaudos nauja knyga: Daktaras Namuose. Knygutėje aprašoma visokios vaistškos žolės, šaknys, žiedai, lapai ir t. t., nuo ko kuriu ligų yra vaistai ir kaip vartojama. Su lotyniškais užvardijimais, taip, kad kiekvienas gali juos gauti bile aptiekioje. Beto yra daugybė gerų pamokinių, slaptųjų ir receptų. Tokia knygutė yra reikalinga kiekvienam. Kaina \$1.00.

M. ZUKAITIS,

451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

Moterim ir Vyrām

Dr. J. SHANKS
Gydytojas ir Chirurgas
Jeigu jūs nesijaučiat gerai ateiikt pas mane
Ofisai: 859 North Robey Street
Val. — 8 iki 10 a.m.
nuo 7 iki 9 vakaro
802 W. Madison St.
11 ryto iki 7 val. vak.

Lietuvių Korporacija valdžios globoje

Korporacijos ofisuose atliekame sekančius reikalus:

- 1) Siunčiame prekes-tavrus Lietuvon ir kitur;
- 2) Persiunčiame pinigus i Lietuvą ir kitas šalis;
- 3) Vaziuojantiems Lietuvon parupiname pasportus, laivus, affidavitus ir t.p.
- 4) Vedame žemes ir turto reikalus Lietuvoje ir čia;
- 5) Sujieškome gimines Lietuvoje;
- 6) Suteikiame informacijas laiškais ir ypatiskai beatlyginimo. Turint svarbių reikalų visuomet kreipkitės prie:

Baltic Consultation Bureau

105 W. Monroe St.,
Chicago, Ill.

Telefonas, Majestic 8347

Valandos nuo 9 iki 6
Nedėliomis nuo 10 iki 2.

"Aušros" Mokykloj

Yra šie skyriai:

- 1) Anglų kalbos.
 - 2) Lietuvių kalbos.
 - 3) Aritmetikos.
 - 4) Algebras, Geometros ir kitų matematikų.
 - 5) Braižymo (planų pažinimo).
- Mokytojai: Anglų kalbos — P. G. Luomons; Lietuvių kalbos — Konst. Augustinavičius; Matematikos — V. Mielka.
- Aušros Mokykla — seniausia ir geriausia, jos tikslas suteikti neatbutinai reikalingą mokslą, kad su jo pagalba galima būtų pagerinti gyvenimą.
- Delei didesnę naudą sau ir parankumo mokyklai pradėkite tuoj neatidėliodami visi sykiu.
- 3001 South Halsted Street

\$35 nupirksi gražų \$125 fonografą drauge su 24 rekordais, deimantine adata, groja visokio padarymo rekordus, vartotas tik 30 dienų.

Mes taipgi turime keletą aušros klesos phonografų, kuriuos mes parduosime už bile pasiulyta kainą už tai kad mes turime pratuštinti vietą.

JEI GYVENATE UZMIESTYJE MES PRIŠIUSIME C. O. D. LEIDZIAM APZIURETI. Si yra stebėtina prog. Ateikite arba rašykite tuojais. PRIŠIUNCIAME UZ DYKA.

Mes priimame Laisvės Bondus. WESTERN FURNITURE STORAGE 2810 W. Harrison St. Chicago, Ill. Atidara nuo 9 ryto iki 9 val. Nedėliomis nuo 10 iki 4

DR. VAITUSH O. D.
Lietuvis Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigulio, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinis. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daroma su elektra, parodantys mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama i mokyklos vaikus. Valandos nuo 12 iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po pietų. Ofisas 1553 W. 47th St., kampas Ashland Ave. Tel. Drover 9660.

DR. JOSEPH ZIFF

Akių Specialistas

Akis egzaminuoja už dyką. Jusų galvos skaudėjimus ir negalėjimus matyti aiškiai gali but prašalinti.

Dr. Glasser's ofise ant 2 lubų 3149 So. Morgan St.

Lietuvių Rateliuose

CICERO

LSS. 138 kp. susirinkimas. Sausio 17 dieną buvo šauktas LSS. 138tos kuopos susirinkimas. Išrodė, kad subatos vakaras gan parankus susirinkimams laikyti. Tik nesuaprantu, kodėl nariai per daug dažnai ima užsimirti savo susirinkimus? Ne tik paprastieji nariai, o ir pati valdyba. Pav., protokolų raštininkas—jis visuomet pasivėliną. Gi praeitame susirinkime jo visai nebuvo. Tai negera. Draugai, kur savo priedermės neatlieka deramai, turėtų pavesiti kitam.

Dėlto, kad susirinkime nebuvo reikiamo skaičiaus narių posėdis neatidaryta. Vis dėlto, su sirinkusieji pasitarė dėl tų svarbių kuopos reikalų ir Lietuvos Socialdemokratų partijos

**RYTO NORTH SIDES
DRAUGIJŲ SĄRYŠIO
KONCERTAS WICKER
PARK SVET. 2046 North**

A. A.

JONAS JUKNIS

persikyrė su šiuo pasauliu Sausio 23 d., 4 val. po pietų, sulaukęs 33 metų amžiaus. Paėjo iš Gaurės parapijos, Raseinių pavieto, Amerikoje išgyveno 16 metų.

Laidotuvės įvyks Sausio 26 d., 9 val. ryto iš namų prie 629 W. 18th St. į Apveizdos Dievo Bažnyčią; po pamaldų — į Kapines.

Giminės ir prieteliai malonesite dalyvauti laidotuvsė.

Paliko nuliude: tėvas, brolis ir dvi seseris.
Pranciškus Zymantas, svainis.

PINIGAI SIŪSTI LIETUVON

per LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĘ

Yra Išmokami

Šiomis dienomis gavome sekantį laišką iš Lietuvos, kuris parodo, kad pinigai Lietuvon puikina.

“Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas”

Kaunas, Laisvės Alėja, 66,

Gruodžio 13 dieną, 1919 m.

Lietuvių Prekybos Bendrovei Amerikoje,

Boston, Mass.

Gerbiamieji:—

Tamistų Bendrovės visas pristatytasias perlaidas Bankas išmokėjo. Pilna už perlaidų atskaitą Bankas netrukus pristatys.

Su pagarba,

Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas,

(Parašas) A. Prusas, Direktorius,

(Parašas) Julius B. Kaupas, Sekretorius

Jeigu ir Tamsta nori greita pagelbą suteikti sa-
viškiams Lietuvoje tai tuojaus rašyk ant žemiau pa-
duoto adreso ir gausi pilnas informacijas kaip pi-
giausiai pasiųsti pinigus Lietuvon.

LITHUANIAN SALES CORPORATION

120 Tremont Street, Boston, Mass.

Mokykla kirpimo ir

siuvimo atsidarė

Mokiname pagal naujausios

modos iš petrinų ir dešinių

kirpti ir siuti vyriškus apda-
lus. Turime geras elektrines

siuvimo mašinas, kur galima

greičiau išmokti geriausi ir

lengviausi amata pasūlyje,

nes dabar suvėję lošia didule

rolė pasaulyje.

Taigi LIETUVIŲ nepralei-
kite tos geriausios progos, ei-
kite į tą mokyklą, nes mes

mokiname dienomis ir vakarais;

musų mokykloje mokinsiai vy-
rai ir moters. Visas informaci-
jas suteiksime laiškais arba

ypatiskai. Valandos nuo 8 ryto

iki 9 valandai vakare.

WHITE EAGLE GARMENTS

PRACTICAL DESIGNING

SCHOOL

3103 So. Halsted St., Chicago.

ELEKTRA

Šviesą ir pajiegą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi į dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892. Chicago, Ill.

LIBERTY BONDS CASH

Mes perkame Pergalės Bondus pilna parasyta-
ja verte, ir Laisvės Bondus pilna pinigine verte.

Atneškite arba atsiskaitę į

Atidara kasdien nuo 9—6

Užrašinkite, Keitveigais

ir Subatomis 9—9

J. G. SACKHEIM & CO.

1335 MILWAUKEE AVE.

tarp Paulina ir Wood Sts.

maldos,—reikalingos nuo 25 iki 40 dolerių. Moterėlėms net plaukai pasistoje ir jos kuru-
sios sau. Dabar jos sako: nėra paikių nebeduosime...

Tai gi nė vienas nė kitas ne-
laimėjo. Ir vėlionis joms delei-
to tikrai nerugos...

— Gvaizdikas.

**L. D. L. D. 19tos kuopos
nariams.**

Draugai L. D. L. D. 19tos kuo-
pos nariai, dabar, atskirai musų organizacijos priešų „ko-
munistų“, privalome imties rim-
to tveriamoji darbo. Tuo la-
biau, kad tie buvusieji musų
draugai daro visa, idant musų
organizacijai pakenkus. Jie da-
gi tariasi pulti musų susirinki-
mus! Todėl draugai privalo su-
krusti. Netodėl, kad jų puoli-
mus atremus, bet kad savo or-
ganizacijos reikalus sutvarkius.

Su jais mes nesimisiame. Jeigu
jie bandys musų susirinkimus
pulti, tai tam yra legalių imo-
nių. Pirmoji vietoj mums turi
rupėti musų kuopos sustiprini-
mas. Žinome juk, kad „komu-
nistams“ bešėmyninkaujant
daugelis narių ir musų organizi-
ciją buvo numoję ranka. Rei-
kia pasirūpinti, kad tie nariai
kuoveikliausia grįžtų kuopon ir
veiktų kaip kad jie pirma vei-
kė. O veikti reikės daug.

Tatai visi tie L. D. L. D. na-
riai, kur liko išstikimū organi-
zuotam-į Socialistų Partiją lie-
tuvų darbininkų judėjimui, te-
gul atsilanko-į busimą kuopos
susirinkimą, kuris įvyks šian-
die, sausio 24, Fellowship sve-
tainė 831 W. 33 Pl. Draugai,
nepamirškite! Kp. pirm.

— A. F. Kazlauskas.

**Mikas Petrauskas atvyksta
Chicago.**

Sekamą ponedėlį, sausio 26,

Chicago atvyksta kompozito-
rius p. Mikas Petrauskas. Tai
bus jo paskutinis atsisveikini-
mas su chigiečiais, su kuriais
jis čia ilgą laiką darbavosi.

Gerb. kompozitorio pasitikimui
atminko vakare rengiamą va-
karienė-bankietas Mildos sve-
tainė. Ant rytojaus erdviojo
Music Hall'je bus koncertas, ku-
riame be p. Petrausko dalyvaus
ir būrūčiai.

Neužilgo kompozitorius ma-
no aplėisti Jungtines Valstijas—
vyksta Lietuvon. — Juozas.

ROSELAND

Šiomis dienomis pons garnys

apsilankė vienų lietuvių šeim-
noj ir paliko jai šunią stiprią
dukrele. Tai p. J. J. Stankus,

p. Stankus yra vienas veikiaus-
ias vietas lietuvių darbuotojas
ir sėkmingas vertėjas. Tatai p.

Stankus dabar turi keturias
dukteris ir vieną sunų. Visi
sveiki ir druti. — K. K.

NORTH SIDE

Draugijų Sąryšio veikimas.

Geroka valanda kaip šioj da-
ly miesto buvo įkurtas North-
sides Draugijų Sąryšis ir įstei-
tas viešas lietuvių knygynas, ku-
rį minėtasis Sąryšis palaiko.

Įkarto darbas buvo sunkus, nes
radosi daug priešų. Tie priešai
darė visa, idant Sąryšis pakrik-
tų ir jo palaikomas knygynas už-
sidarytų. Bet rimtieji vietos
draug. veikėjai nenusiminė. Jie
darė visa, kad Sąryšį išlaikius
ir dar labiau sudrūtinus. Ir jį
darbas nebuvo bergždžias. Šian-
die musų Sąryšis yra vadovau-
jamoji vietos lietuviams įstai-
ga. Buvusieji Sąryšio priešai
vieno nutilo, o kiti įsitikinę, jo-
gei toji įstaiiga atlieka didžiai
svarbią darbą, patis tapato Sa-
ryšio prieteliais ir dabar vei-
kiame kartu.

ORKESTRA—BENA

Parupina visokiems

reikalams

J. BALAKAS

1414 So. 49th Court

Cicero, Ill.

Tel. Cicero 2316

žinia, kad palakymas viešo-
jo knygyno Sąryšiui lėšuoja.

Reikia mokėti randą svetainę,
reikia knygų, laikraščių ir visa
kita. Dalinai tos išlaidos pa-
dengiama draugijų duoklėmis.

Bet to negana. Tada likusią da-
lį Sąryšis padengia rengiamomis
pramogomis — piknikais, kon-
certais etc. Vieną tokių pramo-
gų-koncertų Sąryšis rengia ry-
to, sausio 25, erdviojoj Wicker
Parko svetainėj 2046 W. North
Ave. — arti Milwaukee ir Ro-
berts gatvių. Šis Sąryšio kon-
certas žada būti vienas šauniu-
sių, kadangi jame dalyvauja
Chicago chorų žvaigždė Biru-
tė, kompozitoriaus p. St. Šim-
kaus vadovaujama, Chicago
Lietuvių Soc. Vyrų choras ir
daug kitų. Beto, pertrukojo kal-
bės Naujienų redaktorius d. P.
Grigaitis, ką tik sugrįžęs iš ry-
tinių valstijų. Tatai vietos ir
apielinkinių lietuvių, mylintis ap-
švieta ir norintis parenti vie-
nintėlę kultūros įstaiigą šioj da-
ly miesto, tegul atsilanko. Po
koncerto bus šokiai ir šiaip įvai-
rios žaismės. — Jonas.

MELROSE PARK

Sušelpė našlę.

Draugystė Sunų ir Dukterų

Lietuvos sausio 18 dieną laikė

savo paprastą susirinkimą. Be

kita prisiminta apie sušelpimą

bėdinos našlės, Vilainiškiens.

Draugai tam pritarė ir paauko-
jo: A. Podziukas, F. Raynec,

M. Zaukevičia, A. Janavičia, V.

Kaspariunas, V. Strumila, S.

Brazinskis, J. Paleckis, V. Kiū-
turas, J. Rodzinskis, A. Maže-
kienė—po 1 dolerį; D. Rimša,

A. Monkevičia, A. Vaicekaus-
kas, K. Jankauskas—po 50c.;

K. Gleznis, K. Ripskis, A. Gi-
čius—po 25c. Viso \$13.75.

Pinigai perduota kur reikia.

— A. Starevičia.

Išvažiavo į Lietuvą.

Šiomis dienomis Lietuvon iš-
važiavo Marcelis Gugis (advo-
kato Kazimiero Gugio jaunesnis
brolis). Iš Chicago, iškelia-
jis sausio 16 d., o kaip sėdėd,

sausio 21 d., jo laivas turėjo
išplaukti iš New Yorko į Fran-
ciją. Iš Francijos geležinkelio,
per-Vokietiją, skubinsis į gim-
tąjį karštą, kur seni tėvai jo
laukia.

p. Marcelis Gugis pagyveno

Amerikoje apie keturiolika metų.

Ir per paskutiniuosius septyne-
rius metus turėjo, kooperaci-
joj su p. Bernotaičių šeimyna,

gražią farmą. Tai buvo pavyz-
dingas Amerikos lietuvių far-
merys.

2,551 naujų susirgimų, 86

mirtys.

Influenza nudien stipriai šėl-
sta. Vakare buvo daugiau kaip

pustrečio tūkstančio (2,551)

naujų susirgimų ir aštuoniol-
dešimts šešios mirtys. Influen-
za susirgo 2,230 žmonės, o

plaučių uždegimu 321. Nuo in-
fluenzos mirė 41 žmogus, plau-
čių uždegimo—46.

Gyventojai ir atitinkamosios

įstaigos rodo didelio susirupini-
mo.

Tai tau—vyrai!

Ponai aldermanai užvakar

svarstė labai svarbų klausimą:

ar miesto rotužė gali samdyties

mergelius stenografų ar ne?

Matai, vyrai stenografai reika-
lauja didesnių algų. O kad

moterų darbas skaitoma piges-
niu, tai miesto raštininkas,

James Igoe, pasiprašė alder-
manų duoti jam „rodą“. Ir ką

gali? Aldermanai 29 balsais prie-
š 24 (13 liko neutraliais) pasi-
priešino. Pasipriešino ne todėl,

kad jie nenorėtų „suseivinti“

miestui išlaidas, bet... kaip čia

pasakius,—kad jiems busiū nė

šis nė tas, kuomet mergelės

„eis kontaktan tik su vyrais“.

Kitai sakant, su jais alder-
manais. Aldermanas Thomas

F. Byrne sielvartingai graude-

no.

— Tamstos, supraskite, kad

tarybininkų kambary moteriš-
kei negali būti vietos. Ji gali

but sąpdoma ofisui, tik ne to-

kuris prigėli gamtai suteikt žmogų priklausanči grožė. O kas gal
but smagesnio už čystą neįžinčią galvos odą?

RUFFLES

panaikina pleiskaną! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos

trėnimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti

pleiskaną, o savaitės laike jį jau nei žymės nėlik! Paskui tik reikar-

čiais suvilgint galvą bus užtektin, kad pleiskaną neatsinaujintų.

— Nusipirkite signalą RUFFLES bankute aptiekoje. Kas tuos tik

65c, bet jį sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paaikšnimai

pridėti prie kiekvienos bankutės. Jei negausite jų aptiekoje, tai

atsiųskite mums 5c. pašto markėmis, ar money order šiočiu adresu:

— F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

TAUPLYT PINIGUS ANT PLUNK-

NU DABAR.

Kainos tikrai dviems savaitėms.

Vasario 1 d. kiekvienas svaras bus

50c. daugiau.

Tikros baltos žasies

vertos \$2.29, dabar svarui \$1.79

Baltos žasies

vertos \$1.89, dabar svarui \$1.39

Baltos maišytos

vertos \$1.65, dabar svarui \$1.10

3323-25 S. Halsted St., Chicago, Ill.

LIETUVYS GRABORIUS

W. ADOMAVICZ.

Mes suteikiame kuogeriausią, pigiausią patarnavimą visokiuose

reikaluose: Laidituvėse, Vestuvėse ir taip toliaus.

2318 So. LEAVITT STREET, CHICAGO, ILL.

Telefonas Canal 7358.

Telefonas Canal 7358

J. RUTKAUSKIS

— Reikėtų samdyti tik pačias

šauniasias—juokavo kitas, no-
ris pasiepti poną Byrne.

— Je, mergelės, sako, turin-
čios didelės įtekmes į vyrus...

juokėsi aldermanas Woodhull.

To neveizint aldermano Byrne'o

graudinimas gavo viršų: dvidešimt devyni aldermanai

balsavo prieš „kontaktą“ su...
mergelėmis.

Pranešimai

Draugystė Adomo ir Jievos laikys

savo susirinkimą nedėlio, sausio 25,

2 val. po pietų, Me Kinley Park svet.

Norint, nuolankite atsilankyti, nes

turim daug svarbių reikalų apvars-
tyti.

S. Zurauskas.

Klubai, prigulintys prie Lietuvių

Klubų Federacijos ir tie, kurie norite

turėti koki nors reikalą su Klubų

Federacija, meldžiami yra kreiptis

į L. K. Federacijos sekretorių sekan-
čiu adresu: P. Indrėlė, 1626 N.

Oakley Blvd.

East Chicago, Ind. L. A. U. Klū-

bo susirinkimas įvyks nedėlio, sau-
sio 25 d., 2 val. po pietų, K. Grik-

šos svetainėj, 150 ir Northcot Ave.

Rašt. Fr. Svevecki.

Roseland, Ill. Roselando Lietuvių

Darb. Sv. Statymo Bendrovės visu

NAMAI-ŽEMĖ

Mokinimo valandos: nuo 9 ryt
iki 4 val. po pietų. Vakaraš nuo
iki 10 valandai.
3106 SO. HALSTED ST., CHICAGO